

Financieel jaarverslag 2018

Stichting Koraal

**Samen
op eigen
kracht.**

1. Jaarverslag	5
1.1. Financiële gang van zaken	6
2. Bestuur en vaststelling jaarrekening	25
2.1. Bestuur en vaststelling jaarrekening	26
3. Jaarrekening 2018	27
3.1. Geconsolideerde balans per 31 december 2018	28
3.2. Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2018	30
3.3. Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2018	31
3.4. Grondslagen van waardering en bepaling van het resultaat	32
3.5. Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2018	40
3.6. Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2018	49
3.7. Enkelvoudige balans per 31 december 2018	56
3.8. Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2018	58
3.9. Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2018	60
3.10. Toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2018	68
3.11. Gesegmenteerde winst-en-verliesrekeningen over 2018	70
3.11.1. Gehandicaptenzorg	70
3.11.2. Onderwijs	71
3.11.3. Jeugdzorg	72
3.11.4. Arbeidsintegratie	73
3.11.5. Koraal	74
4. Overige gegevens	75
4.1. Statutaire regeling resultaatbestemming	76
4.2. Nevenvestigingen	76
4.3. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	76
5. Bijlagen	81
5.1. Verloopoverzicht materiële vaste activa	82
5.2. Projecten in uitvoering en mutaties in het boekjaar	84
5.2.1. St. Anna	84
5.2.2. Gastenhof	85
5.2.3. De Hondenberg	85
5.2.4. Maasveld	86
5.2.5. De la Salle	87
5.2.6. Maashorst	87
5.2.7. COD	87
5.2.8. Op de Bies	88
5.3. Overzicht van langlopende schulden	89
5.4. Nog in tarieven te verrekenen financieringstekort resp. -overschot	90
Lijst van afkortingen	92

Hoofdstuk 1

Jaarverslag

1.1 Financiële gang van zaken

Gedegen financieel beleid

Stichting Koraal (verder te noemen Koraal) is zich bewust van haar belangrijke maatschappelijke verantwoordelijkheid als het gaat om het bieden van integrale ondersteuning aan mensen die een steun in de rug nodig hebben. Koraal zet haar deskundigheid, kennis en ervaring in samenhang in op het terrein van de gehandicaptenzorg, de jeugdzorg, speciaal onderwijs en arbeidsparticipatie. De ondersteuning is specialistisch en professioneel.

Koraal acteert daarbij overigens ook in een omgeving die thans zeker dynamisch is te noemen. Met name binnen het werkkterrein van de jeugdzorg is Koraal actief met een transformatie-opgave waarbij naast een zorginhoudelijke koerswijziging – meer ambulante vormen van jeugdzorg – de organisatie ook te maken heeft met een budgettair kader vanuit de inkomende gemeenten dat nog steeds onder druk staat. Dit heeft ook zijn weerslag op de exploitatie van de jeugdzorgonderdelen van Koraal die onder druk staan en niet in 2018 niet in alle gevallen zwarte cijfers hebben kunnen schrijven. Voor Koraal is dit ook mede aanleiding om werk te gaan maken van het dossier Jeugdzorg. Eind 2018 is de organisatie gestart met een herziening van haar strategie Jeugd 2025. Een strategie gericht op een transformatie van haar inhoudelijke jeugdzorgactiviteiten én tevens gericht op een duurzame gezonde exploitatie. Dat laatste – een financieel gezonde organisatie – is ook voor Koraal een belangrijk goed. Het voeren van een gedegen financieel beleid moet ertoe leiden dat de organisatie financieel gezond blijft en ook noodzakelijke (investerings)activiteiten financieerbaar blijven. Een randvoorwaarde derhalve voor de organisatie om in de huidige dynamische omgeving haar maatschappelijke verantwoordelijkheid waar te kunnen maken.

Hoe hebben wij het afgelopen jaar gedaan ?

Koraal sluit het boekjaar 2018 af met een positief resultaat van circa € 4,3 miljoen (2017: € 4,4 miljoen). Het resultaat is ongeveer gelijk aan het resultaat over 2017. Ten opzichte van de concernbegroting 2018 waarin een positief resultaat van € 1,5 miljoen was begroot valt het gerealiseerde resultaat 2018 gunstiger uit. Dit is het resultaat van vele verschillende factoren. Een belangrijke verklaring wordt gevonden in het positievere resultaat van de COD ad € 2,3 miljoen (met name vastgoed- en financieringsresultaat) alsook het resultaat gehandicaptenzorg in de drie Limburgse regio's dat circa € 0,4 miljoen hoger ligt dan begroot. Ook valt het resultaat van de onderwijsinstellingen van Koraal circa € 0,8 miljoen hoger uit dan begroot. Dit betreft met name Het Driespan. Ondanks dat een sluitende exploitatie was begroot vanwege de keuze om de groei van het aantal leerlingen voor te financieren in een bekostigingssysteem gebaseerd op T-1 financiering, wordt het jaar 2018 aanzienlijk beter afgesloten o.a. door nagekomen groeifinanciering. Het negatieve resultaat 2018 van Sterk in Werk ad € 0,4 miljoen valt daarentegen nog circa € 0,3 miljoen lager uit dan begroot 2018. Ook voor de jeugdzorg van Koraal geldt dat ten opzichte van een begroot positief resultaat 2018 van ruim € 0,4 miljoen over 2018 daadwerkelijk een tekort is gerealiseerd van € 0,4 miljoen. Hiertegenover staat wel dat het resultaat van de SeysCentra – de joint venture stichting met Pluryn – circa € 0,5 miljoen hoger uitkomt dan begroot.

Het hoger dan begrote resultaat wordt grotendeels toegevoegd aan de reserve aanvaardbare kosten. In totaal wordt € 2,8 miljoen toegevoegd. In 2018 is er specifiek vanuit de positieve resultaten van

Onderwijs een bedrag toegevoegd aan de bestemmingsreserve Onderwijs ten behoeve van het faciliteren van een verdere professionaliserings- en verbeteringslag van onderwijs binnen Koraal.

Genormaliseerd resultaat 2018

Het resultaat 2018 van Koraal ad € 4,3 miljoen is beïnvloed door een aantal incidentele posten. Enerzijds betreft het nagekomen posten voorgaand boekjaar en anderzijds posten die niet tot de normale bedrijfsvoering zijn te rekenen. Zo is er rondom de post personele kosten in 2018 een incidenteel positief effect ad totaal circa € 2,1 miljoen met name als gevolg van de vordering transitievergoeding bij langdurige ziekte alsook de restitutie van loonbelasting samenhangend met de Regeling Vervroegd Uitsluiting (RVU). Onderwijs kent een nagekomen baat vanwege een nabetaling van de groeiregeling voorgaande jaren ad € 0,3 miljoen. De jeugdzorgactiviteiten worden incidenteel voor bijna € 0,2 miljoen positief beïnvloed als resultante van nagekomen baten en lasten voorgaande jaren. Tegenover deze incidentele positieve effecten staat dat er per saldo voor een bedrag ad circa € 0,3 miljoen extra is afgewaardeerd op het zorgvastgoed. Rekening houdend met deze incidentele posten bedraagt het genormaliseerd resultaat 2018 circa € 2,0 miljoen.

Resultaat 2018 per sector en regio

In onderstaande tabellen zijn de resultaten 2018 van Koraal weergegeven enerzijds naar sector en anderzijds naar regio:

Activiteit	Onderdeel	Koraal Regio	Resultaat 2018 * € 1.000	Resultaat 2017 * € 1.000
Gehandicaptenzorg	St. Anna	Noord- en Midden Limburg	137	242
	Maasveld	Maastricht, Heuvelland, Westelijke Mijnstreek	607	404
	Op de Bies	Parkstad	515	792
Jeugdzorg	Gastenhof	3 Limburgse regio's	-	* 206
	Gastenhof NML	Noord- en Midden-Limburg	-326	-
	Gastenhof MHWM	Maastricht, Heuvelland, Westelijke Mijnstreek	-600	-
	Gastenhof PS	Parkstad	403	-
	De la Salle	Noordoost Brabant	154	7
	De Hondenberg	Expertise Centrum	-473	124
	Maashorst jeugdzorg	Noordoost Brabant	462	152
	SeysCentra	-	546	579
Onderwijs	Het Driespan	West Brabant	752	277
	Saltho Onderwijs	Noordoost Brabant, Expertise Centrum	105	-473
	Maashorst Onderwijs	Noordoost Brabant	104	71
Arbeidsintegratie	Sterk in Werk	-	-410	-436
Ondersteuning	COD	-	2.310	2.433
			4.286	4.378

* Vanwege de invoering van het nieuwe besturingsmodel medio 2017 zijn er over 2017 geen vergelijkende cijfers beschikbaar voor de verschillende onderdelen van Gastenhof. Met ingang van 2018 zijn de exploitatieresultaten wel beschikbaar voor deze onderdelen van Gastenhof.

In onderstaande tabel zijn de resultaten per regio weergegeven:

Koraal Regio	Onderdeel	Activiteit	Resultaat 2018 * € 1.000	Resultaat 2017 * € 1.000
Noord- en Midden-Limburg	St. Anna	Gehandicaptenzorg	137	242
	Gastenhof NML	Jeugdzorg	-326	-
Maastricht, Heuvelland, Westelijke Mijnstreek	Maasveld	Gehandicaptenzorg	607	404
	Gastenhof MHWM	Jeugdzorg	-600	-
Parkstad	Op de Bies	Gehandicaptenzorg	515	792
	Gastenhof PS	Jeugdzorg	403	-
Noordoost Brabant	De la Salle	Jeugdzorg	154	7
	Saltho Onderwijs, excl PI-school	Onderwijs	66	-427
	Maashorst	Jeugdzorg	462	152
	De Vlinder	Onderwijs	104	71
West Brabant	Het Driespan	Onderwijs	752	277
Expertise Centrum	De Hondenberg	Jeugdzorg	-473	124
	PI-School	Onderwijs	39	-46
Sterk in Werk	Sterk in Werk	Arbeidsintegratie	-410	-436
SeysCentra		Jeugdzorg	546	579
Gastenhof	3 Limburgse regio's	Jeugdzorg	-	* 206
Concern	COD	Overig	2.310	2.433
			4.286	4.378

* Vanwege de invoering van het nieuwe besturingsmodel medio 2017 zijn er over 2017 geen vergelijkende cijfers beschikbaar voor de verschillende onderdelen van Gastenhof. Met ingang van 2018 zijn de exploitatieresultaten wel beschikbaar voor deze onderdelen van Gastenhof.

De drie Limburgse regio's – de regio Parkstad, de regio Maastricht, Heuvelland, Westelijke Mijnstreek en de regio Noord- en Midden-Limburg – realiseren tezamen een positief resultaat van circa € 0,7 miljoen. Dit resultaat bestaat enerzijds uit het positief resultaat van de drie zorginstellingen Maasveld, Op de Bies en St. Anna ad circa € 1,3 miljoen (2017: € 1,4 miljoen). Dit positieve resultaat wordt in 2018 incidenteel ook in positieve zin gekleurd als gevolg van een wetswijziging om transitievergoedingen in geval van langdurige ziekte terug te vorderen. Ook is er een positief effect vanwege de restitutie van loonbelasting naar aanleiding van een gevoerde procedure inzake de toepassing van de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU-regeling).

Anderzijds bestaat het resultaat van de drie Limburgse regio's uit het negatief resultaat van de jeugdzorglocaties van Gastenhof in de drie Limburgse regio's ad totaal circa € 0,5 miljoen. Ofschoon in dit resultaat ook het positieve effect is verwerkt van de hiervoor genoemde factoren is het resultaat ook beïnvloed door een mogelijk negatieve afwikkeling voorgaande jaren. Genormaliseerd is er sprake van een sluitende exploitatie waarbij overigens wel opgemerkt dat de locaties in de regio's Noord- en Midden-Limburg en Maastricht, Heuvelland, Westelijke Mijnstreek een tekort laten zien dat gecompenseerd wordt door een positieve exploitatie in de regio Parkstad.

De Koraal regio Noordoost Brabant betreft de activiteiten van de jeugdzorgonderdelen De La Salle en Maashorst en de onderwijsactiviteiten van Salto Onderwijs (exclusief PI-School) en De Vlinder. De regio noteert over 2018 een positief resultaat van circa € 0,8 miljoen. Voor een belangrijk deel betreft dit het positieve resultaat van de onderdelen Maashorst en De La Salle. Hierbij wordt opgemerkt dat dit het gevolg is van een nagekomen positieve afwikkeling over 2017. Genormaliseerd is sprake van een nagevoeg sluitende exploitatie. Dit is geen sinecure geweest. Het jeugdzorgdossier blijft Koraal breed maar

zeker ook in deze regio nog veel aandacht vragen en een positieve exploitatie is daarbij geen vanzelfsprekendheid meer. Vanwege de context dat er nog altijd sprake is van sterk financieel gedreven inkooptrajecten, een aanzienlijke administratieve lastenverzwaring door een grote diversiteit in contractvoorwaarden en complexe bekostigingsstelsels, maar vooral ook om de zorgverlening ook anders te gaan organiseren. De onderwijslocaties in de regio realiseren tezamen een positief resultaat van circa € 0,2 miljoen positief. Ten opzichte van 2017 is het resultaat van Saltho Onderwijs verbeterd. In dat jaar was sprake van een begroot tekort ad circa € 0,5 miljoen als gevolg van incidenteel extra kosten in het kader van de uitvoering van het programma Weer op de Kaart.

De Hondsborg, de PI-school en het Kenniscentrum vormen samen het Expertise Centrum en sluiten het jaar af met een nadelig resultaat van € 0,4 miljoen ten opzichte van het positieve resultaat 2017 ad € 0,1 miljoen. De terugval in het resultaat betreft het onderdeel De Hondsborg en is met name het gevolg van een lagere intramurale bezetting in de eerste helft 2018 in combinatie met een overschrijding van de personele begroting samenhangend met een zwaardere en complexere intramurale zorgvraag en een hoger dan begrote inzet van personeel niet in loondienst door de ervaren arbeidsmarktproblematiek.

De exploitatie van de regio West-Brabant betreft de onderwijsexploitatie van Het Driespan. Deze onderwijsstichting sluit het boekjaar af met een positief saldo van circa € 0,75 miljoen (2017: € 0,3 miljoen). Ten opzichte van het vorig boekjaar valt het resultaat gunstiger uit met name als gevolg van een nagekomen baat vanwege alsnog toegekende groeibekostiging voorgaande jaren, een gedeeltelijke vrijval van de personele voorziening als ook het incidentele positieve effect van de hiervoor geschetste voordeeling vanwege transitievergoeding langdurig zieken. Zonder deze posten zou sprake zijn van een genormaliseerd resultaat van circa € 0,1 miljoen ten opzichte van een voor 2017 begrote sluitende exploitatie.

Sterk in Werk realiseert evenals in 2017 ook over 2018 een tekort van € 0,4 miljoen. Ten opzichte van het begrote tekort van € 0,1 miljoen valt het resultaat nog lager uit. Het achterblijven van de begrote omzet is onvoldoende gecompenseerd door lagere personele en materiële kosten. In 2018 is het besluit genomen om de activiteiten van Sterk in Werk onder aansturing te brengen van de Koraal regio's. Hiermee kan naar verwachting ook nader invulling worden gegeven aan de ambities van Koraal uit hoofde van de ontwikkelagenda participatie en is de ambitie om een sluitende exploitatie te kunnen realiseren over 2019.

Het resultaat van de concernstichting ofwel de concern ondersteunende diensten bedraagt over 2018 circa € 2,3 miljoen (2017: € 2,4 miljoen) bij een begrote sluitende exploitatie. Dit resultaat is de resultante van diverse factoren maar is evenals in voorgaande jaren voor een belangrijk deel het gevolg van het positieve vastgoed- en financieringsresultaat. Het positieve resultaat is het saldo van lagere afschrijvingskosten, dalende rentekosten en een lagere afwaardering van het zorgvastgoed ten opzichte van de gerealiseerde huisvestingsvergoedingen (NHC's) en een terugname van een eerder doorgevoerde afwaardering op de locatie St. Anna. Hiertegenover staan ten opzichte van 2017 hogere algemene concernbrede kosten samenhangend met o.a. implementatie van de strategie (teamontwikkeling, YIP, interne dienstverlening) en hogere ICT-kosten samenhangend met o.a. implementatie Quli, ontwikkeling Zie-mij platform en ECD.

Het resultaat van de concernstichting uit het joint venture schoonmaakbedrijf RIF Facility Services B.V. bedraagt circa € 34.000 zijnde 51% van het totale bedrijfsresultaat na vennootschapsbelasting (2017: € 31.000).

De joint venture stichting SeysCentra – een samenwerking tussen Pluryn en Koraal – is gericht op de behandeling van zeer jonge kinderen met chronische voedselweigering en de behandeling van onzindelijkheid bij kinderen met een verstandelijke beperking. Deze stichting wordt als last resort centrum ook bekostigd op basis van de landelijke raamovereenkomst van de VNG. Het aandeel van Koraal in het positieve resultaat 2018 bedraagt uitgaande van proportionele consolidatie circa € 0,5 miljoen (2017 € 0,6 miljoen). Het positieve resultaat is in lijn met voorgaande jaren volledig toegevoegd aan de algemene reserve van de SeysCentra. De stichting heeft een gezonde financiële positie om haar ambities verder waar te maken. Ambities die liggen op het gebied van o.a. onderzoek naar behandelmethoden met de universiteiten van Maastricht en Nijmegen (leerstoel) en de samenwerking met ziekenhuizen (o.a. Maastricht UMC+, Wilhelmina Kinderziekenhuis). Daarnaast ook de wens om het aantal vestigingen uit te breiden om dichterbij de cliënten zorg aan te kunnen bieden en daarmee de intramurale behandeltime te voorkomen c.q. te verkorten alsook het gebruik van 'online-begeleiding'. Zo is naast de vestiging van de SeysCentra in Gelderland, Utrecht en Limburg ook begin 2019 een nieuwe behandellocatie in Zuid-Holland geopend.

Het geconsolideerde resultaat 2018

In onderstaande tabel is het geconsolideerde resultaat 2018 van Koraal opgenomen. Hierbij zijn de realisatie 2017 alsook de begroting 2018 als vergelijkende cijfers weergegeven:

* € 1 miljoen	Begroting 2018	2018	2017
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning *1)	174,9	179,1	174,4
Omzet DBC's / DBC-zorgproducten	0	0,1	0
Subsidies	47,7	49,9	47,8
Overige bedrijfsopbrengsten *1)	5,7	4,1	5,2
Bedrijfsopbrengsten	228,3	233,2	227,4
Personeelskosten	172,3	176,7	171,0
Afschrijvingen en bijzondere waardeverandering materiële vaste activa	15,7	10,4	13,2
Overige bedrijfslasten	37,2	40,1	37,0
Bedrijfslasten	225,2	227,5	221,2
Bedrijfsresultaat	3,1	5,7	6,2
Financiële baten en lasten	1,5	1,4	1,8
Aandeel derden, belastingen	0,1	0	0
Jaarresultaat	1,5	4,3	4,4

*1)In verband met vergelijkbaarheid van de realisatie 2018 ten opzichte van de begroting 2018 heeft herrubricering plaatsgevonden van een aantal posten in de begroting 2018.

Ontwikkeling opbrengsten

De omzet van Koraal bedraagt over 2018 circa € 233,2 miljoen ten opzichte van ruim € 227,5 miljoen over 2017. Derhalve een toename van de totale omzet ad € 5,7 miljoen (+2,5%).

Van de totale omzet heeft een bedrag ad € 179,1 miljoen betrekking op de post 'Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning' (2017: € 174,4 miljoen). De toename betreft voor een

belangrijk deel het budget Wlz voor de zorgverlening van de drie Limburgse regio's en wel specifiek de gehandicaptenzorg op de locaties van St. Anna, Maasveld en Op de Bies. Daarnaast ook de jeugdzorg aan jongeren ouder dan 18 jaar in de regio Noordoost Brabant (De La Salle), de Limburgse regio's (Gastenhof) alsook de zorgverlening van De Hondenberg aan jongeren met een Wlz-indicatie. Over 2018 bedraagt het gerealiseerde Wlz budget circa € 112,2 miljoen ten opzichte van € 109,1 miljoen over 2017. Deze toename is de resultante van diverse factoren zoals o.a. de ingroei van de Normatieve Huisvestingscomponent (van 85% naar 100% NHC), de indexatie van de NZa-tarieven in combinatie met handhaving van het prijsbeleid van de zorgkantoren (geen additionele tariefskorting).

Een andere belangrijke post die onderdeel uitmaakt van de 'Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning' betreft de opbrengsten Jeugdzorg. Deze noteren over 2018 circa € 63,8 miljoen (2017: € 62,8). Deze toename wordt overigens voor een belangrijk deel ook verklaard door een nagekomen opbrengst 2017. De opbrengsten jeugdzorg liggen dan ook min of meer op het niveau 2017 en zijn feitelijk te beperkt voor de reguliere ontwikkeling van de loonkosten en overige exploitatiekosten. Dit resulteert ook in negatieve exploitatieresultaten bij een aantal jeugdzorgonderdelen. De druk op tarieven, budget en volume-afspraken zijn hier debet aan.

Verder bestaan de 'Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning' nog uit opbrengsten Wmo ad bijna € 1,5 miljoen (2017 € 1,2 miljoen) alsook de eigen bijdrage en betalingen van cliënten ad € 0,5 miljoen (2017: 0,5 miljoen).

Een andere grote opbrengstpost betreft de over 2018 gerealiseerde subsidies ad € 49,9 miljoen. Een toename van circa € 2,1 miljoen ten opzichte van 2017. De post 'Rijksbijdragen OCW' noteert over 2018 circa € 46,8 miljoen en is ten opzichte van 2017 met € 2,7 miljoen toegenomen. Deze toename is het saldo van de reguliere indexatie van de bekostigingsbedragen per leerlingen, de groei van het aantal leerlingen bij Het Driespan (groebekostiging) in de regio West Brabant op de locaties van Het Driespan en een lichte daling van het aantal leerlingen bij Saltho Onderwijs, onderdeel regio Noordoost Brabant. Tegenover deze hogere subsidies staat dat de subsidies op grond van de tijdelijke Subsidieregeling Kapitaallasten met circa € 0,7 miljoen zijn afgenomen. Deze regeling is in 2017 afgelopen. Vanaf 2018 moet deze vergoeding als het ware verdisconteerd zijn in de opbrengsten jeugdzorg die van gemeenten worden ontvangen in het kader van de Jeugdwet. De praktijk is echter dat gemeenten niet in alle gevallen de ingroei van de huisvestingvergoeding hebben overgenomen in hun budgetten en tariefafspraken.

De subsidies ontvangen in het kader van de maatschappelijke dienstverlening bedragen circa € 2,1 miljoen en vallen iets hoger uit dan het totaal ad € 2,0 miljoen ontvangen in 2017.

De overige bedrijfsopbrengsten noteren € 4,1 miljoen (2017: € 5,2 miljoen). Deze post bestaat met name uit de externe omzet van Sterk in Werk, de opbrengsten uit externe dienstverlening van Koraal medewerkers en detachingsopbrengsten, de opbrengsten uit o.a. leerwerkbedrijven, dagbestedingswinkels, restaurant, verhuur van ruimten. Deze post valt lager uit o.a. vanwege het feit dat in 2018 geen vastgoed is afgestoten en daarmee geen verkoopresultaat is gerealiseerd (2017: € 0,6 miljoen).

Ontwikkeling personele lasten

Over 2018 bedragen de totale personele kosten € 176,7 miljoen ten opzichte van € 171,0 miljoen over 2017. De personele kosten bedragen circa 75% van de totale bedrijfsopbrengsten. De toename ad circa € 5,7 miljoen bestaat enerzijds uit een stijging van de kosten samenhangend met personeel in loondienst ad € 2,5 miljoen en anderzijds uit een toename van de kosten personeel niet in loondienst ad circa € 3,2 miljoen.

De post 'Kosten personeel in loondienst' bestaat uit drie delen. Allereerst de reguliere werkgeverskosten (salarissen, sociale lasten en pensioenpremies) welke ten opzichte van 2017 met circa € 1,9 miljoen zijn gestegen. Deze toename is het saldo van enerzijds de reguliere salarisstijgingen uit hoofde van de cao-afspraken over 2018, de periodieke salarisverhogingen, de ontwikkeling van de premies in het sociaal stelsel en pensioenstelsel en anderzijds een lichte daling van het aantal verloonde fte's. Op de tweede plaats omvat deze post het saldo van de mutaties van diverse personele voorzieningen ad totaal circa € 0,2 miljoen. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar hetgeen is opgenomen in de navolgende paragraaf over voorzieningen als onderdeel van de financiële positie.

Tegenover beide kostentoesnames staat de post 'andere personeelskosten' die over 2018 circa € 0,3 miljoen hoger uitvalt. Hierin is echter ook opgenomen de nog te ontvangen transitievergoedingen. Deze vordering is een gevolg van nieuwe wetgeving op basis waarvan Koraal de transitievergoedingen betaald aan langdurig arbeidsongeschikte werknemers met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2015, kan terugvorderen bij het UWV.

De toename van de kosten personeel niet in loondienst bedraagt € 3,2 miljoen. Dit zijn kosten voor de inzet van uitzendkrachten ten behoeve van de zorgverlening, het onderwijs en de tijdelijke inzet van extra personeel in de ondersteunende en leidinggevende functies. De toename van de kosten wordt mede veroorzaakt door de huidige krapte op de arbeidsmarkt als gevolg waarvan het lastiger is om medewerkers voor zowel zorg als onderwijs in loondienst te werven. Voor Koraal is en blijft dit een van de belangrijkste aandachtspunten in haar strategisch programma.

Ontwikkeling overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten bedragen over 2018 circa € 40,5 miljoen en zijn daarmee met circa € 3,5 miljoen gestegen in vergelijking met 2017. Ten opzichte van de begroting is er weliswaar sprake van een hoger kostenniveau maar daar past ook een hoger dan begroot opbrengstenniveau bij. Ten opzichte van 2017 komen de algemene kosten circa € 1,9 miljoen hoger uit. Deze stijging wordt grotendeels veroorzaakt door de kosten van innovatie en daarmee gepaard gaande kosten van ICT en advies. Een andere opvallende kostentoesname in 2018 betreft de post onderhoud. Hogere onderhoudskosten ad € 1,2 miljoen voor een belangrijk deel samenhangend met de uitvoering van achterstallig schilderwerk aan het zorgvastgoed en een hogere dotatie aan de onderhoudsvoorzieningen binnen Onderwijs ad circa € 0,3 miljoen zijn hier debet aan. De voedingskosten, hotelmatige kosten, patiënt- en bewonersgerelateerde kosten vallen voorts tezamen over 2018 circa € 0,4 miljoen hoger uit dan over 2017. Hiertegenover staat per saldo een positief effect ad circa € 0,3 miljoen uit hoofde van de mutaties van diverse voorzieningen.

Ontwikkeling overige financiële baten en lasten

Het saldo van financiële lasten en baten bedraagt over 2018 circa € 1,4 miljoen ten opzichte van € 1,8 miljoen over 2017. De afname van deze post is het gevolg van enerzijds reguliere aflossing van de leningportefeuille. Anderzijds heeft ook de vervroegde aflossing van een aantal leningen de afgelopen jaren en herfinanciering tegen gunstigere voorwaarden een positief effect over op financieringslasten van Koraal.

De financiële positie

Voor de beoordeling van de mate waarin Koraal over een gezonde financiële gezondheid beschikt is o.a. inzicht noodzakelijk in de financiële positie. Essentieel daarbij is op de eerste plaats het eigen vermogen maar ook het voorzieningenniveau is relevant.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van Koraal bedraagt ultimo 2018 € 62,1 miljoen (2017: € 57,8 miljoen). Deze toename betreft het positieve exploitatieresultaat 2018 ad € 4,3 miljoen. Koraal beschikt daarmee over een goede financiële positie die past binnen het financiële beleid om de financiële continuïteit en de financierbaarheid van de organisatie te borgen. De functie die het eigen vermogen heeft als weerstandvermogen c.q. buffer voor financiële risico's wordt daarmee geborgd. Dat geldt ook voor de financieringsfunctie van het eigen vermogen. Het is belangrijk voor externe vermogensverschaffers om te bepalen of zij bereid zijn om een lening te verstrekken maar ook voor het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ) voor het afgeven van een garantiestelling. Een belangrijke ratio gerelateerd aan het eigen vermogen betreft de solvabiliteit. Deze ratio betreft het concern eigen vermogen uitgedrukt als percentage van het balanstotaal en bedraagt ultimo ultimo 2018 35,9% (2017: 32,4%). De benchmark van Deloitte gebaseerd op de gegevens van DigiMV 2017 toont een branchegemiddelde 2017 van circa 39,4% (2016: 38,5%). De solvabiliteit van Koraal ligt daarmee iets onder het branchegemiddelde. Daarbij moet echter ook worden gerealiseerd dat Koraal vanwege de diversiteit in haar dienstverlening minder goed vergelijkbaar is met de gegevens op basis van de DigiMV. De bovengemiddelde vermogenspositie van Het Driespan heeft daarbij nog een opwaarts effect op de solvabiliteit van het concern.

Een andere relevante ratio betreft de budgetratio: het eigen vermogen gedeeld door de totale bedrijfsopbrengsten. Deze bedraagt over 2018 26,7% (2017: 25,5%). Het percentage van de benchmark over 2017 komt uit op 29,9%. Ook de budgetratio valt iets lager uit dan de benchmark. De budgetratio van Koraal ligt wel in lijn met het gemiddelde weerstandvermogen van de WfZ-deelnemers dat over 2016 en 2017 uitkomt op circa 25%.

Overall gezien beschikt Koraal als concern over een goede vermogenspositie en daarmee ook mogelijkheden om vanuit een gunstige en gezonde financiële positie te werken aan organisatieontwikkeling. Ook biedt het voldoende comfort voor eventuele minder gunstige tijden waardoor de organisatie minder kwetsbaar is.

Het totale eigen vermogen van Koraal is als volgt verdeeld:

<i>(in duizenden euro's)</i>	Eigen vermogen 31-12-2018	Eigen vermogen 31-12-2017
(stichtings)Kapitaal	€ 103	€ 103
Concern		
Bestemmingsreserves concernbreed	€ 4.067	€ 4.601
Bestemmingsfondsen Stichting Koraal	€ 33.443	€ 30.390
Gehandicaptenzorg		
Bestemmingsfondsen	€ 4.305	€ 3.675
Jeugdzorg		
Bestemmingsfondsen	€ 5.363	€ 5.323
Algemene reserve SeysCentra	€ 3.918	€ 3.372
Onderwijs		
Bestemmingsreserves onderwijs	€ 1.544	€ 0
Algemene reserve onderwijs	€ 9.184	€ 9.767
Arbeidsparticipatie		
Algemene reserve	€ 202	€ 612
	€ 62.129	€ 57.843

Het oorspronkelijke stichtingskapitaal van Koraal is ongewijzigd en bedraagt € 0,1 miljoen. Het concern bestemmingsfonds komt ultimo 2018 uit op circa € 33,4 miljoen (2017: € 30,4 miljoen). De toename van dit vermogen betreft naast het gerealiseerde resultaat 2018 van Stichting Koraal (COD) ad € 2,3 miljoen ook het aan het concern toegerekende aandeel ad 50% in de resultaten van de gehandicaptenzorg (St. Anna, Maasveld en Op de Bies) i.c. € 0,6 miljoen (idem 2017) en 50% van het totaal negatieve resultaat van de jeugdzorg (De Hondenberg, De la Salle en Gastenhof) i.c. -/- € 0,4 miljoen.

De concernbrede bestemmingsreserve betreft het sociaal fonds en met name de bestemmingsreserve innovatie. Over 2018 is er een bedrag ad circa € 0,5 miljoen onttrokken aan deze bestemmingsreserve ten behoeve van de realisatie en ondersteuning van diverse projecten zoals o.a. de implementatie van het teamconcept en leiderschapontwikkeling.

Ultimo 2018 bedragen de bestemmingsfondsen gehandicaptenzorg circa € 4,3 miljoen (ultimo 2017: € 3,7 miljoen). Dit saldo is de optelsom van 50% van de gerealiseerde exploitatieresultaten in de afgelopen jaren van St. Anna, Maasveld en Op de Bies.

De bestemmingsfondsen Jeugdzorg noteren ultimo 2018 € 5,4 miljoen (2017: € 5,3 miljoen). Dit is opgebouwd uit het toegerekende aandeel ad 50% van de gerealiseerde exploitatieresultaten van De Hondenberg, De la Salle, Maashorst Jeugdzorg en Gastenhof.

Het aandeel in het vermogen van de joint venture SeysCentra bedraagt eind 2018 op basis van 50% consolidatie circa € 3,9 miljoen (ultimo 2017: € 3,4 miljoen). Verwezen wordt ook naar de passage 'niet uit de balans blijvende verplichtingen' waaruit blijkt dat op basis van de gemaakte afspraken bij een eventuele beëindiging van de samenwerking het aandeel in het vermogen lager uitvalt en uitkomt op circa € 2,2 miljoen (2017: € 1,8 miljoen).

De algemene reserve van Het Driespan, Saltho Onderwijs en De Vlinder – de onderwijslocaties in de Koraalregio's West Brabant, Noordoost Brabant en het Expertise Centrum – bedraagt ultimo 2018 tezamen circa € 9,2 miljoen (2017: € 9,8 miljoen). De afname van de algemene reserve betreft de herbe-

stemming van een deel van de eerder opgebouwde algemene reserve ad € 0,6 miljoen naar de bestemmingsreserve Onderwijs specifiek ten behoeve van het programma 'Negensprong' gericht op ontwikkeling van Koraal Onderwijs. Dit programma is ontstaan uit het samenvoegen van het programma-plan onderwijs, de implementatie van goed bestuur goed onderwijs en de inzichten die verkregen zijn uit het bestuursonderzoek. Daarmee is een samenhangend geheel ontstaan dat het kader vormt voor de ontwikkeling van Koraal Onderwijs. Daarnaast wordt ook het postieve exploitatie resultaat 2018 ad ruim € 0,9 miljoen toegevoegd aan de bestemmingsreserve Onderwijs ten behoeve van de uitvoering van het programma Negensprong.

De algemene reserve Arbeidsintegratie van het onderdeel Sterk in Werk bedraagt na onttrekking van het tekort over 2018 circa € 0,2 miljoen einde boekjaar (2017: € 0,6 miljoen).

Voorzieningen

Het niveau van voorzieningen bedraagt ultimo 2018 circa € 22,8 miljoen (2017: € 25,0 miljoen). Het grootste deel hiervan heeft betrekking op personele voorzieningen. Zo bedraagt de voorziening Personeelsgebonden Budget Levensfase (PBL) ultimo 2018 circa € 13,3 miljoen (2017: € 13,8 miljoen). Deze voorziening is gevormd voor de waardering van (1) de ultimo 2018 niet opgenomen PBL-uren van alle medewerkers vallend onder de cao Gehandicaptenzorg, (2) de waardering van een eenmalige extra toekenning van 200 uren aan de groep medewerkers die op 31-12-2009 in de leeftijd van 45 t/m 49 jaar waren en meer dan 10 jaar werkzaam in de zorg, en (3) de waardering van de hogere PBL-verlof-rechten van een bepaalde groep medewerkers (op 31-12-2009 >50 jaar en vallend onder het overgangrecht). De afname van de voorziening betreft met name de onderdelen 2 en 3 welke op termijn volledig zullen vervallen omdat het aantal medewerkers met deze rechten alsook de omvang daarvan jaarlijks zal afnemen.

De voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen ligt op het niveau van 2017 en komt uit op € 3,2 miljoen ultimo 2018. De voorziening langdurige zieken bedraagt einde boekjaar circa € 2,4 miljoen (2017: € 1,6 miljoen).

De reorganisatievoorziening en voorziening wachtgelden bedraagt ultimo 2018 nog € 1,1 miljoen en is ten opzichte van 2017 met ruim € 1,5 miljoen afgenomen. Naast onttrekkingen betreft dit voor een deel ook een vrijval van reserveringen van de eindheffing bij de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU).

De voorziening verlieslatende contracten JW/Wmo bedraagt ultimo 2018 circa € 0,1 miljoen en hangt samen met een verwacht tekort op afgesloten contracten in het sociaal domein. Ten opzichte van 2017 valt de dotatie lager uit omdat met één van de desbetreffende regio's afspraken zijn gemaakt tot een beter passende bekostiging.

De onderwijsinstellingen van Koraal beschikken over een onderhoudsvoorziening. Deze komt ultimo 2018 na de jaarlijkse herbeoordeling uit op circa € 2,8 miljoen (2017: € 3,1 miljoen). Naast de jaarlijkse dotatie valt de onttrekking aan deze voorziening in 2018 hoger uit met name als gevolg van een bijdrage aan de renovatie/nieuwbouw van het Vadacollege op het terrein De La Salle in de regio Noordoost Brabant.

De voorziening voor frictiekosten en de voorziening ORT wettelijke vakantiedagen zijn ten slotte in 2018 geheel afgewikkeld.

Financieringspositie

Ultimo 2018 bedraagt de langlopende schuldpositie € 47,5 miljoen (€ 54,4 miljoen ultimo 2017). Hiervan is circa 87% geborgd bij het WfZ (2017: 87%). De leningportefeuille betreft alleen de langlopende leningen van de zorginstellingen van Koraal. Ten behoeve van de sector onderwijs heeft Koraal geen langlopende leningen afgesloten.

De contractuele aflossingen op de afgesloten leningen bedragen in 2018 circa € 7,0 miljoen. In 2018 is een lening ad € 740.000 met een rentepercentage van 4,80% die op renteherziening stond vervroegd afgelost. Voor 2019 bedraagt de reguliere aflossing circa € 6,2 miljoen. De gemiddelde rentevoet van de leningportefeuille bedraagt per ultimo 2018 circa 2,37% (2017: 2,5%). Eind 2018 heeft meer dan 66% van de leningportefeuille i.c. circa € 35,6 miljoen een percentage <2%.

Relevant voor de beoordeling van de financieringspositie van Koraal is ook het inzicht in een aantal ratio's. De 'Loan to Value' geeft de verhouding weer tussen het saldo van de langlopende leningen (inclusief kortlopend deel van de aflossingsverplichting) en de boekwaarde van de materiële vaste activa. Koraal heeft een 'Loan to Value' ratio van 48,6% (2017: 57%) en ligt daarmee iets hoger dan het sectorgemiddelde ad 45,8% volgens de Benchmark Deloitte 2017. De verlaging van de LTV ratio is met name te verklaren door het uitgevoerde investeringsprogramma terwijl hiervoor eerder financiering is aangetrokken.

Een andere ratio betreft de 'Debt Service Coverage Ratio' (DSCR) die aangeeft in welke mate een organisatie in staat is om aan de rente- en aflossingsverplichtingen uit de operationele kasstromen te voldoen. Deze DSCR-ratio bedraagt voor Koraal circa 1,7 (2017: 1,6) en voldoet daarmee aan de normstelling overeenkomstig het financieel beleidskader. De 'Interest Coverage Ratio' (ICR) ofwel de rentedekkingsgraad geeft aan in hoeverre de organisatie haar renteverplichtingen kan opbrengen. Deze ratio geeft weer in welke mate het resultaat voor interest kan terugvallen, zonder dat de instelling in financiële moeilijkheden komt. Voor Koraal bedraagt deze ratio 4,1 (2017: 3,5). Deze verbetering wordt vooral veroorzaakt door een verlaging van de renteverplichtingen.

Liquiditeitspositie

Koraal beschikt over een goede liquiditeitspositie. Het stelt de organisatie in staat om aan haar kortetermijnverplichtingen te voldoen. Koraal heeft ultimo 2018 een saldo liquide middelen ad € 39,4 miljoen (ultimo 2017: € 55,1 miljoen).

Om de liquiditeitspositie te meten wordt gebruikt gemaakt van zogenaamde liquiditeitsratio's. Een veel gebruikte ratio is de zogenaamde 'Current ratio': de verhouding tussen de vlottende activa ten opzichte van de vlottende passiva. Als gezonde waarde wordt een ratio van minimaal 1 gezien. Deze ratio bedraagt ultimo 2018 1,54 (2017: 1,8) en voldoet daarmee aan de normstelling. Het sectorgemiddelde volgens de benchmarkgegevens Deloitte 2017 bedraagt circa 1,57. De terugloop is te verklaren doordat de het uitgevoerde investeringsprogramma wordt gefinancierd uit het werkkapitaal.

De liquide middelen zijn voor een belangrijk deel tijdelijk en vrij opneembaar weggezet op spaarrekeningen en depositorekeningen verspreid bij de nationale systeembanken. Koraal heeft ultimo boekjaar 2018 geen derivaten.

Het kasstroomoverzicht in de jaarrekening laat de besteding van de afname van de liquide middelen ad € 15,7 miljoen zien. De positieve operationele kasstromen bedragen circa € 6,5 miljoen. Hiertegenover staat een negatieve financieringskasstroom ad € 7,0 miljoen vanwege aflossingen en rentebetalingen in 2018. Voorts is er een uitgaande kasstroom ad totaal circa € 15,2 hoofdzakelijk vanwege investeringen in vastgoed. Het werkkapitaal (vlottende activa \cdot vlottende passiva) van Koraal bedraagt ultimo 2018 circa € 21,9 miljoen (2017: € 31,5 miljoen) en is noodzakelijk om de operationele activiteiten te financieren. De afname van het werkkapitaal betreft vooral de afname van de liquide middelen.

Ten slotte is belangrijk om te realiseren dat het positieve liquiditeitssaldo in de komende jaren ook ingezet zal worden o.a. ten behoeve van het investeringsprogramma van Koraal. Op basis van de liquiditeitsbegroting 2019 is de verwachting dat het saldo liquide middelen hierdoor zal teruglopen naar circa € 13 miljoen. Hierbij wordt wel opgemerkt dat er inmiddels rekening mee wordt gehouden dat het saldo mogelijk hoger zal uitkomen als gevolg van o.a. bijstellingen in het tempo waarin de geplande investeringen kunnen worden uitgevoerd.

In 2018 is naar analogie van informatie van het Waarborgfonds voor de Zorgsector een schatting gemaakt hoeveel liquiditeit Koraal dient aan te houden om continuïteit van de organisatie te borgen. Rekening houdend met de verschillende kasstromen is een bedrag van in totaal € 25 miljoen bepaald. De hieruit voortvloeiende liquiditeitsbehoefte wordt in 2019 nader geanalyseerd.

Vastgoed

Koraal heeft een omvangrijke (zorg)vastgoedportefeuille. Het (zorg)vastgoed is voor het grootste deel in eigendom. Koraal kent slechts een beperkt aantal huurcontracten. De schoolgebouwen waarin de onderwijsinstellingen van Het Driespan, Saltho Onderwijs en De Vlinder hun onderwijs geven zijn economisch in eigendom van de gemeenten en staan derhalve niet op de balans van Koraal. Dat betekent ook dat vastgoedinvesteringen in het onderwijs i.c. nieuwbouw en grootschalige renovatie onder de verantwoordelijkheid en bekostiging van de lokale gemeenten plaatsvindt. Voor onderhoud aan de gebouwen is het anders geregeld: het reguliere onderhoud van de scholen, zowel binnen- als buitenonderhoud, loopt via de exploitaties van de scholen.

Het zorgvastgoed (incl. onderhanden werk) heeft eind 2018 een boekwaarde ad € 110,6 miljoen (2017: € 105,9 miljoen). De toename betreft met name een hoger investeringsniveau 2018. De WOZ-waarde van het vastgoed bedraagt circa € 131,6 miljoen prijspeil 2017 (€ 134,3 miljoen prijspeil 2017). Een WOZ-waardedaling van € 2,8 miljoen als gevolg van verkopen in 2017 en hertaxaties.

De investeringen in het zorgvastgoed bedragen circa € 12,1 miljoen (2017: € 4,4 miljoen). De betreft o.a. de investeringen in het nieuwe Multifunctioneel Centrum op de locatie Maasveld van de Regio Maastricht, Heuvelland, Westelijke Mijnstreek. Verder hebben de investeringen betrekking op diverse reguliere regiogebonden instandhoudingsinvesteringen alsook specifieke investeringen in het kader van Koraal brede projecten zoals rondom brandveiligheid, zorgtechnologie en het up-graden van de separeer-ruimten.

Ook is er in 2018 geïnvesteerd door de gemeenten in diverse onderwijslocaties van Koraal. Ofschoon de investeringen niet tot uitdrukking komen in de balans van Koraal is noemenswaardig de grootschalige renovatie en nieuwbouw van het VADA-college (€ 3,3 miljoen) op het terrein De La Salle in de Regio Noordoost Brabant en de oplevering van de nieuwbouw van De Fakkel in Roosendaal (€ 5 miljoen),

Regio West Brabant. Het totale investeringbudget voor 2019/2020 bedraagt circa € 9,5 miljoen en betreft o.a. de geplande mogelijke nieuwbouw van de PI-school verbonden aan De Hondenberg, onderdeel van het Expertise Centrum, tijdelijke huisvesting voor het Berkenhofcollege en de mogelijke nieuwbouw voor Het Dok (besluit 2019).

Daarnaast is er voor een bedrag ad circa € 6,2 miljoen aan exploitatieonderhoud (2017: € 4,7 miljoen) uitgevoerd. In 2018 zijn geen woningen verkocht ten opzichte van de verkoop van vijf woningen in 2017.

De afschrijvingen op het zorgvastgoed bedragen over 2018 circa € 8,9 miljoen (2017: € 8,7 miljoen). Naast deze reguliere afschrijving heeft er in 2018 nog een additionele afwaardering ad ruim € 0,5 miljoen plaatsgevonden op de boekwaarde van de locatie Linde 3 en 4 op de centrumlocatie De La Salle als gevolg van een verwachte duurzame lagere groepsbezetting op deze locatie. Ook heeft er een afwaardering plaatsgevonden ad totaal circa € 0,5 miljoen van de restant boekwaarde van de locatie Kerkrade die grootschalig wordt gerenoveerd alsook de tijdelijke investeringskosten in de daarvoor in gebruik genomen interimlocatie. Tegenover deze afwaarderingen heeft naar aanleiding van de jaarlijkse beoordeling van de terugverdien capaciteit van het zorgvastgoed in 2018 een terugname van een eerder doorgevoerde afwaardering op de woningen Polderhoven van St. Anna plaatsgevonden ad totaal circa € 0,7 miljoen. De aanleiding voor deze terugname is toe te schrijven aan meerdere factoren zoals o.a. een verwachte toekomstige gunstigere zorgexploitatie. Dit naar aanleiding van hogere tarieven (2019) in combinatie ook met betere zichtlijnen in de gebouwen en beperkte uitbreiding van de capaciteit die een positief effect hebben op de exploitatie.

ICT

In 2018 is ook op ICT-gebied vanalles gebeurd. Op het gebied van HRM is een start gemaakt met het volledig digitaliseren van alle personele dossiers van de medewerkers. De dossiers van het onderwijs en van de centrale ondersteuning zijn reeds in 2018 gedigitaliseerd, waarna in het eerste halfjaar van 2019 alle dossiers van de zorgmedewerkers worden omgezet.

In 2018 is ook een begin gemaakt met de implementatie van nieuwe standaarden op het gebied van Zorgtechnologie. De doelstelling is alle locaties van Koraal in de periode 2018-2023 om te zetten naar deze nieuwe standaard, zodat optimaal gebruik gemaakt kan worden van alle nieuwe technologische innovaties, bijvoorbeeld ten aanzien van domotica, robotica, persoonsbeveiliging en alarmering en dergelijke. In 2018 zijn twee locaties daadwerkelijk uitgerust met deze technologie.

Ook het Elektronisch Cliënten Dossier (ECD) is in 2018 in geheel nieuwe vorm operationeel gegaan. Het resultaat is dat alle regio's vanaf 2019 in één, geheel nieuw ingericht, ECD werken.

Op het gebied van informatieveiligheid stond het jaar 2018 in het teken van de invoering van de nieuwe wet AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Ook Koraal heeft zich op de komst van deze wet voorbereid en allerlei nieuwe maatregelen geïmplementeerd, met als doel de gegevensbescherming van cliënten, leerlingen en medewerkers verder te bevorderen en aan de wet te voldoen. De audit in het kader van NEN7510 heeft bevestigd dat Koraal op dit punt de juiste maatregelen heeft getroffen.

Een belangrijk ander ICT-project betreft de volledige ICT-integratie van onderwijs, zorg en arbeid. Zo zijn in de integratie Zorg en Onderwijs de eerste stappen gezet en is in 2018 een proefomgeving voor de digitale ondersteuning van onderwijsprocessen ontwikkeld. Deze omgeving wordt na positieve besluitvorming in 2019 (en deels 2020) geïmplementeerd. Na afronding zal er sprake zijn van volledige ICT-integratie van alle scholen van Koraal in de eigen infrastructuur.

Ten slotte is in 2018 een geheel nieuwe infrastructuur ontwikkeld en geladen voor de ondersteuning van de Teamontwikkeling. Via beeldtafels, toolboxen, filmpjes en dergelijke worden de teams digitaal ondersteund in hun ontwikkeling.

Management control

Een adequate interne beheersingsomgeving is van groot belang omdat deze bijdraagt aan de randvoorwaarde dat Koraal financieel gezond is en daarmee ook de organisatie in staat is om haar strategische doelstellingen te realiseren. Het maakt mogelijk dat Koraal haar maatschappelijke bijdrage kan leveren. 'In control zijn en het borgen van continuïteit' is één van de negen geformuleerde besturingsprincipes van Koraal. Besturingsprincipes die eraan bijdragen dat Koraal haar strategische doelstellingen kan realiseren.

Het management control systeem is bij Koraal op orde. De accountant merkt in haar managementletter 2018 hierover op dat zij een professioneel niveau van bedrijfsvoering ervaart, dat past binnen de ambities van Koraal om te excelleren op de inhoud van de dienstverlening aan cliënten, leerlingen. Deze uitspraak baseert de accountant op de beoordeelde maturity van het management control systeem.

Het management control systeem van Koraal bestaat uit een uitgebreid arsenaal van methoden, technieken en maatregelen om een adequate bedrijfsvoering te borgen. Daartoe behoort zoals gebruikelijk o.a. de reguliere (financiële) planning & control cyclus van 'van strategiebrief, naar regioplan en jaarbegroting, managementrapportages, periodieke prognoses tot jaarverslaggeving'. Het management control systeem bestaat natuurlijk uit meer. Zonder uitputtend te zijn worden nog een aantal relevante onderdelen genoemd van wat bij Koraal het management control systeem vormt.

Zo wordt iedere regio binnen Koraal, het Expertise Centrum en de Concern Ondersteunende Diensten ondersteund door een businesscontroller. Op fiscaal terrein draagt ook de functie van taxcontrolling (in combinatie met externe fiscale advisering) bij om het met de belastingdienst afgesloten Convenant Horizontaal Toezicht te onderhouden. De ervaringen daarmee worden als positief ervaren. De internal audit functie alsook de organisatiebrede kwaliteitsaudits in kader van ISO-certificeringen zijn verder een belangrijk onderdeel van het management control systeem. Deze audits dragen ook bij aan de 'verbeterloop' van de organisatie. Een belangrijk onderdeel van het management control systeem vormt verder ook de treasuryfunctie gericht op de (dagelijkse) monitoring van de liquiditeitsontwikkeling en de financierbaarheid van de organisatie. Ook in 2018 is extra aandacht uitgegaan naar het monitoren van de ontvangsten in het Sociaal Domein (Jeugdwet, WMO). De treasuryfunctie kent ook een PDCA-cyclus waarin de liquiditeitsbegroting, het treasury jaarplan, maand- en kwartaalberichten onderwerp van gesprek zijn in o.a. het treasurycomité.

Daarnaast zijn er natuurlijk ook binnen de andere vakdisciplines verschillende ontwikkelingen die bijdragen aan een goede bedrijfsvoering van Koraal. Zo zijn binnen de Serviceorganisatie in 2018 de eerste

stappen gezet om de werking van het meldpunt verder te verbeteren en het doorontwikkelen van de dienstverleningsovereenkomst. Binnen het domein HRM is in 2018 specifiek geïnvesteerd op het terrein van werving en selectie o.a. door het intensiveren van wervingscampagnes als ook faciliteren van een zeer toegankelijke website 'Werken bij Koraal' die extern ook positief is beoordeeld. Verder zijn ook de functionaliteiten in het personeels- en salarissysteem uitgebreid o.a. doordat een start is gemaakt met het digitaliseren van de personeelsdossiers. Dit personeels- en salarissysteem ondersteunt ook steeds meer 'employee selfservice' en workflow management. Eerder werd dit al gerealiseerd voor wat betreft het inkoopproces ('purchase-to-pay') en eind 2018 is een aanvang gemaakt voor een heroriëntatie op een eventueel nieuw P2P-systeem. Voor de ontwikkelingen rondom ICT wordt verwezen naar voorgaande paragraaf.

De hiervoor genoemde ontwikkelingen dragen bij aan de continue opgave om de bedrijfsvoering te blijven doorontwikkelen en te verbeteren. Het maakt ook dat Koraal in staat is om ook haar strategische doelstellingen te realiseren. Zodat er ruimte is en ontstaat voor innovatie in zorg en onderwijs zodat de organisatie ook futureproof blijft.

Risicomanagement

Risicomanagement vormt een belangrijk onderdeel van de bedrijfsvoering van elke organisatie. Zo ook voor Koraal. Zeker ook gelet op de toegenomen risico's en onzekerheden in de sectoren waarin de organisatie actief is. Aandacht voor risico's én zeker ook oog voor kansen krijgt binnen Koraal volop de aandacht. Dat geldt zowel voor de ondersteunende processen als ook voor risico's ten aanzien van de primaire processen zoals specifieke risico's in de zorgverlening en het onderwijs.

De aandacht voor risicomanagement komt binnen Koraal in praktische zin tot uitdrukking op vele manieren: voor wat betreft de meer bedrijfsmatige kant via de risico-en-kansenparagraaf in de concernbegroting en het -jaarplan, de regioplannen en begrotingen, de (financiële) rapportages, business cases bij investeringsvoorstellen, de uitvoering van de control-functie en de compliance functie binnen Koraal in algemene zin maar bijvoorbeeld specifiek ook als het gaat over bijvoorbeeld het fiscaal dossier en de treasuryfunctie. Voor wat betreft het risicomanagement rondom de primaire processen wordt bijvoorbeeld verwezen naar de Risico Inventarisatie Evaluatie op cliëntniveau (RIE), de uitvoering en scope van kwaliteitsaudits binnen zowel onderwijs als zorg, de inzet van Koraal Inspect voor wat betreft de kwaliteitseisen in de zorg en de afstemming met de verschillende Inspecties. Ook het gesprek over risico's en kansen in de diverse overleggremia (RvB, RvT, medezeggenschap, MT-overleg) is een belangrijke factor en draagt bij aan het inzicht in het risicoprofiel van Koraal. Voor een meer integrale benadering van haar strategisch risicomanagement heeft Koraal in 2018 een nieuwe opzet gemaakt voor een risicorapportage. In deze opzet wordt vanuit de verschillende organisatiedoelstellingen – strategisch, tactisch/operationeel – mogelijke risico's onderscheiden. Voor strategische doelstellingen wordt daarbij een onderscheid gemaakt naar zogenaamde omgevingsrisico's en organisatierisico's. Voor de meer tactische en operationele organisatiedoelstellingen wordt een onderscheid gemaakt naar procesrisico's, projectrisicos, operationele sturingsrisico's en management-informatierisico's. Bij het duiden van de risico's wordt tevens in kaart gebracht welke risicostrategie wordt gevolgd, welke maatregelen voor risicobeheersing worden genomen, welke functionarissen betrokken zijn en welke kaders (juridisch, moreel, organisatorisch) van toepassing zijn.

Het voert te ver om in dit financieel jaarverslag een uitgebreid en allesomvattend overzicht op te nemen van alle risico's en kansen en daarvoor binnen Koraal getroffen maatregelen van risicobeheersing. Belangrijke strategische risico's kunnen voor Koraal liggen op het gebied van compliance en governance omdat de organisatie te maken heeft met een veelheid aan wet- en regelgeving en wijzigingen daarin. Ook is Koraal in verschillende markten actief - vaak gekenmerkt door de nodige dynamiek - jeugdzorg - hetgeen een goed marktinzicht vraagt en ook een groot aanpassingsvermogen van de organisatie. Zeker ook gezien de noodzakelijke transformatieopgave in de jeugdzorg. Een ander risicogebied betreft de informatiebeveiliging/cybersecurity waaraan Koraal juist de laatste jaren veel aandacht aan heeft besteed.

Mogelijke operationele risico's liggen voor Koraal mogelijk op de kwaliteit en veiligheid van de zorg- en onderwijsprocessen, de huisvesting en wensen van cliënten, leerlingen en medewerkers, de werving en behoud van medewerkers ('binden en boeien') als ook mogelijke productierisico's zoals bijvoorbeeld niet-bekostigde zorg vanwege de druk op de beschikbare middelen. Daaraan gerelateerd ook het debiteurenrisico omdat de ervaring is dat de incasso van vorderingen in het sociaal domein soms nog veel moeite kost. Ten slotte worden genoemd de algemene financiële risico's zoals het borgen van de financierbaarheid van de organisatie en de liquiditeitspositie van de organisatie.

Afsluitend wordt opgemerkt dat Koraal een goed beeld heeft van de belangrijkste risico's rondom haar bedrijfsvoering en dienstverlening. Er worden op allerlei gebied maatregelen getroffen om deze risico's te beheersen. Vanuit financiële optiek is daarbij ook belangrijk te weten dat Koraal streeft naar een gezonde mate van (kosten)flexibiliteit om indien nodig in gepast tempo af te kunnen schalen in kostenniveau. In het personeelsbeleid, inkoopbeleid maar ook het vastgoedbeleid krijgt dit aspect voldoende aandacht.

Een doorkijk naar 2019

In 2019 gaat vanzelfsprekend de aandacht ook uit naar de verdere implementatie van het strategische programma RICHTPUNT 2020! Na de eerdere bestuurlijke herinrichting medio 2017 waarin Koraal volgens een regiomodel is gaan werken zal medio 2019 de aandacht uitgaan naar het evalueren van dit bestuursmodel. Na twee jaar is het tijd om de balans op te maken en te bezien hoe het nieuwe bestuursmodel heeft uitgedaan voor Koraal. Wat gaat er goed en welke zaken zouden beter of anders kunnen?

Het jaar 2019 is ook het jaar waarin na afronding van fase 2 van het traject Interne Dienstverlening in de tweede helft 2019 een start worden gemaakt met de implementatie van de herinrichting van de ondersteunende dienstverlening. De ondersteuning zal daarbij Koraal breed vanuit één aansturing ten behoeve van de regio's worden georganiseerd. Naast een nieuwe organisatiestructuur van de ondersteunende diensten zullen o.a. klantteams worden geïntroduceerd die vanuit een integrale kijk (verschillende disciplines) het primaire proces kunnen ondersteunen. Cliënten, leerlingen en professionals kunnen er zo op rekenen dat de kennis en ervaring van de ondersteuning passend is en efficiënt is georganiseerd.

Een ander belangrijk thema dat in 2019 volop de aandacht krijgt is de herijking van de strategie Jeugd van Koraal. Onder de noemer 'Strategie jeugd 2020-2025' is Koraal een traject gestart waarbij vanuit brede vertegenwoordiging vanuit de organisatie opnieuw wordt gekeken naar de jeugdzorg binnen Koraal. Los van het feit dat Koraal sinds 2015 al diverse stappen heeft ondernomen en onderneemt in het kader van de maatschappelijke opgave om de jeugdzorg te transformeren, vragen jeugdigen,

ouders, financiers en medewerkers dat ook en o.a. nieuwe inzichten uit de wetenschap bieden daartoe handreikingen. Ook is de duurzaamheid van de financiën in het jeugddomein een thema. Dit staat al langer onder druk en ook Koraal ervaart hiervan de gevolgen zoals ook blijkt uit de ontwikkeling van de exploitatie. In 2019 zal besluitvorming plaatsvinden over de nieuwe strategische koers op het gebied van jeugdzorg binnen Koraal en de noodzakelijke aanpak en maatregelen om de gewenste strategie ook uit te kunnen voeren.

De huidige arbeidsmarktproblematiek is verder een onderwerp dat hoog op de agenda staat van Koraal. Ook Koraal ervaart de krapte in de arbeidsmarkt en wordt geconfronteerd met toenemende kosten vanwege de werving van personeel niet in loondienst. Dit speelt zowel in de jeugdzorg, gehandicaptenzorg als ook het onderwijs. Arbeidsmarktbeleid en -communicatie, de ondersteuning voor werving en selectie en duurzame inzetbaarheid van medewerkers zijn daarbij elementen in de aanpak van Koraal.

Naast de specifiek hiervoor genoemde thema's staat er in 2019 nog meer op de agenda van Koraal. Voor wat betreft het primaire proces worden genoemd o.a. de doorontwikkeling van het in 2018 gestarte programma YIP gericht specifiek ook op de behandeling van mannelijke slachtoffers van mensenhandel, de uitwerking van een nieuw zorgprogramma Hoog Complexe zorg, de deelname aan de coöperatie JENS voor ambulante jeugdzorg in Zuid-Limburg, de ontwikkeling van een jeugdzorgprogramma voor de regio West Brabant en bijvoorbeeld de start van het programma 'Negensprong' in het onderwijs gericht op een verdere kwaliteitsimpuls van het onderwijs binnen Koraal. Terzake de ondersteunende processen gaat naast de implementatie van het traject Interne Dienstverlening de aandacht bijvoorbeeld uit naar de realisatie en voorbereidingen van een aantal grootschalige renovaties op de instellingsterreinen, de een investeringsprogramma in zorgtechnologie, de verdere digitalisering van de personeelsdossiers, de werking van het hernieuwd ECD en de oriëntatie op de vervanging van het huidige 'purchase to pay' systeem. Verder zijn er Koraal breed een aantal doorlopende programma's zoals de implementatie van het teamconcept, een leiderschapsprogramma ten behoeve van de teamleiders/schoolleider alsook het project methodiekontwikkeling binnen de drie gehandicaptenzorginstellingen.

In financiële zin heeft Koraal voor 2019 een concernbegroting vastgesteld en goedgekeurd met een begroot positief concernresultaat ad € 2,4 miljoen ofwel 1% rendement (2018: € 1,5 miljoen). Dit betreft de optelsom van de verschillende regiobegrotingen, het ExpertiseCentrum en de Concernondersteunende Diensten. Het begrote rendement van 1% is in een intensief traject tot stand gekomen inclusief de nodige maatregelen, bijstellingen in kostenniveaus, faseringen in programma's en beoogde besparingen in de begrotingen van regio's en de COD.

Het rendement van 1% overeenkomstig het financieel beleid van Koraal wordt daarmee begrotingstechnisch gehaald, maar staat in de realisatie meer onder druk dan in voorliggende jaren. Dit is ook in lijn met de toenemende druk die ook in 2018 ervaren wordt op de genormaliseerde exploitatie van Koraal. De ontwikkeling van de resultaten van de Jeugdzorgactiviteiten van Koraal vragen daarin de meeste aandacht, zijn voor een belangrijk deel de oorzaak voor de tegenvallende resultaten in 2018 en dit is ook zichtbaar in de samenstelling van het begrote Koraal resultaat 2019. Zo wordt er vooralsnog rekening gehouden met een tekort voor de jeugdzorgactiviteiten in Noord- en Midden-Limburg en Maastricht, Heuvelland, Westelijke Mijnstreek ad ruim € 0,8 miljoen waarbij opgemerkt dat daarbij reeds rekening is gehouden met een taakstellende besparing van ruim € 0,5 miljoen. De regio Parkstad

begroot weliswaar een positief rendement maar ook hier is sprake van een taakstelling ad € 0,4 miljoen samenhangend met vooral het hogere risicoprofiel in de jeugdzorg. Voor de begrote jeugdzorgonderdelen van de regio Noordoost Brabant (De La Salle/Maashorst) en het Expertise Centrum (De Hondsborg) geldt dat deze weliswaar voldoen aan het begrotingskader maar ook dit is een uitdaging en vraagt veel van de organisatie. Hiertegenover staat dat voor de regio's met Wlz bekostiging een beperkt hoger rendement (1%-1,5%) is begroot en ook vanuit het concern in tegenstelling tot voorgaande jaren een positieve bijdrage is begroot op het concernresultaat. Al met al geldt dat de gepresenteerde begroting 2019 geen sinecure is. Strakke (bij)sturing, het implementeren van reeds uitgewerkte en nieuwe geformuleerde maatregelen in het kader van de taakstellende besparing en de monitoring van de exploitatieontwikkeling en met name Jeugdzorg is dan ook een must. Dit zal in 2019 nadrukkelijk een gespreksthema zijn.

Hoofdstuk 2

*Bestuur en vaststelling
jaarrekening*

2.1 Bestuur en vaststelling jaarrekening

Het voorliggende Financieel Jaarverslag 2018 werd door de Raad van Bestuur op 14 mei 2019 vastgesteld en door de Raad van Toezicht van Stichting Koraal goedgekeurd in de vergadering van 21 mei 2019. Voorts werd conform de wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen advies gevraagd aan de centrale cliëntenraad. De jaarrekening is opgesteld conform de verslaggevingsvoorschriften van de Regeling verslaggeving WTZi.

De navolgende rechtspersonen maken deel uit van de geconsolideerde jaarrekening 2018 van Stichting Koraal:

- Stichting St. Anna statutair gevestigd te Sittard-Geleen
- Stichting Maasveld statutair gevestigd te Sittard-Geleen
- Stichting Op de Bies statutair gevestigd te Sittard-Geleen
- Stichting Gastenhof Maastricht Heuvelland Westelijke Mijnstreek statutair gevestigd te Sittard-Geleen
- Stichting Gastenhof Parkstad statutair gevestigd te Sittard-Geleen
- Stichting Gastenhof Noord- en Midden-Limburg statutair gevestigd te Sittard-Geleen
- Stichting De La Salle statutair gevestigd te Sittard-Geleen
- Stichting De Hondenberg statutair gevestigd te Sittard-Geleen
- Stichting Sterk in Werk statutair gevestigd te Boxtel
- Stichting Saltho Onderwijs statutair gevestigd te Sittard-Geleen
- Stichting De Vlinder statutair gevestigd te Sittard-Geleen
- Stichting Maashorst statutair gevestigd te Sittard-Geleen
- Stichting Het Driespan statutair gevestigd te Sittard-Geleen
- RIF Facility Services BV statutair gevestigd te Sittard
- Stichting Koraal statutair gevestigd te Sittard-Geleen
- Stichting SeysCentra statutair gevestigd te Nijmegen

Bestuurssamenstelling per 31 december 2018

Raad van Toezicht

drs. G.J.J. Prins – *voorzitter*
G.J.W.C.M. Tibosch MPM – *vice-voorzitter*
dr. ir. M.J. de Graaf – *lid*
D. Lodewijk MBA – *lid*
drs. Ir. M.A. Mittelmeijer – lid
mr. L.W.P.A.M. Op 't Hoog – *lid*
drs. A.T.A.G. Schavemaker-Duerincks MBA – *lid*

Raad van Bestuur

mr. drs. R.W.M. Quik – voorzitter
drs. I.R.W.M. Widdershoven – lid

drs. G.J.J. Prins
voorzitter Raad van Toezicht
21 mei 2019

mr. drs. R.W.M. Quik
voorzitter Raad van Bestuur
14 mei 2019

Hoofdstuk 3

Jaarrekening 2018

3.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2018

(na bestemming van het resultaat)

ACTIVA

(in duizenden euro's)

	Ref.	31-12-2018	31-12-2017
Vaste activa			
Materiële vaste activa	2	110.641	105.853
		110.641	105.853
Vlottende activa			
Vorraden	4	26	22
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	54	26
Vorderingen en overlopende activa	7	22.685	14.412
Vorderingen uit hoofde van bekostiging	6	577	401
Liquide middelen	9	39.425	55.101
		62.767	69.962
Totaal activa		173.408	175.815

PASSIVA*(in duizenden euro's)*

	Ref.	31-12-2018	31-12-2017
Eigen vermogen	10		
Kapitaal		103	103
Bestemmingsreserves		5.611	4.601
Bestemmingsfondsen		43.111	39.388
Algemene reserves		13.304	13.751
		<u>62.129</u>	<u>57.843</u>
Aandeel derden	10	111	109
Vorzieningen	11	22.799	25.017
Langlopende schulden	12	47.487	54.464
Kortlopende schulden en overlopende passiva			
Schulden uit hoofde van bekostiging	6	0	257
Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	13	40.882	38.125
		<u>40.882</u>	<u>38.382</u>
Totaal passiva		<u>173.408</u>	<u>175.815</u>

3.2 Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2018

(in duizenden euro's)

	Ref.	2018	2017
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	16	179.074	174.404
Omzet DBC's / DBC-zorgproducten	16	134	29
Subsidies	17	49.895	47.801
Overige bedrijfsopbrengsten	18	4.128	5.219
Som der bedrijfsopbrengsten		233.231	227.453
Bedrijfslasten			
Personeelskosten	19	176.685	171.040
Afschrijvingen op materiële en financiële vaste activa	20	10.020	10.504
Bijzondere waardeverandering van vaste activa	21	334	2.671
Overige bedrijfslasten	23	40.468	37.030
Som der bedrijfslasten		227.507	221.245
Bedrijfsresultaat		5.724	6.208
Financiële baten en lasten	24	1.390	1.782
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting		4.334	4.426
Aandeel derden	24.1	-32	-30
Belastingen	24.3	16	18
Jaarresultaat na belastingen		4.286	4.378
Winstbestemming resultaat boekjaar			
Resultaat		4.286	4.378
Dotatie bestemmingsreserve innovatiefonds		0	2.000
Dotatie algemene reserve Saltho Onderwijs		0	87
Dotatie algemene reserve De Vlinder		30	72
Dotatie algemene reserve Het Driespan		0	277
Dotatie bestemmingsreserve onderwijs De Vlinder		74	0
Dotatie bestemmingsreserve onderwijs Saltho onderwijs		105	0
Dotatie bestemmingsreserve onderwijs Het Driespan		752	0
Dotatie algemene reserve Sterk in Werk		-410	-435
Dotatie algemene reserve Stichting SeysCentra		546	579
		1.097	2.580
Onttrekking bestemmingsreserve innovatiefonds		534	51
Onttrekking bestemmingsreserve onderwijs		0	560
		534	611
Mutatie bestemmingsfondsen		3.723	2.409

3.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2018

(in duizenden euro's)

	Ref.	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Exploitatieresultaat		4.286	4.378
Additionele vermogensmutatie		-30	0
Aandeel derden	10	32	30
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen	20	10.020	10.504
- bijzondere waardeverandering vaste activa	21	334	2.671
- mutaties voorzieningen	11	-2.218	-4.540
		8.136	8.635
Veranderingen in het werkkapitaal:			
- mutatie voorraden	4	-4	7
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten	5	-28	5
- mutatie vorderingen	7	-8.273	3.603
- mutatie vorderingen uit hoofde van bekostiging	6	-175	-183
- mutatie schulden uit hoofde van bekostiging	6	-257	55
- mutatie kortlopende schulden en overlopende passiva	13	2.805	22
		-5.932	3.509
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		6.492	16.552
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in materiële vaste activa	2	-15.242	-8.392
Investerings in financiële vaste activa	3	0	-210
Desinvesteringen in materiële vaste activa	2	100	488
Desinvesteringen in financiële vaste activa	3	0	177
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-15.142	-7.937
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Aflossingen langlopende schulden	12	-6.236	-6.951
Overige mutaties langlopende leningen	12	-790	-3.333
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-7.026	-10.284
Mutatie geldmiddelen (inclusief kortlopende schulden aan kredietinstellingen)		-15.676	-1.669

3.4 Grondslagen van waardering en bepaling van het resultaat

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in euro's conform de verslaggevingsvoorschriften van de Regeling verslaggeving WTZI. Behoudens enkele uitzonderingen is daarmee Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving RJ 655 van toepassing en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voor bepaalde organisatie-onderdelen zijn andere verslaggevingsvoorschriften van toepassing (onderwijs, jeugdzorg en commerciële activiteiten). Daar waar verplicht, is afgeweken van de verslaggevingsvoorschriften WTZI.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Consolidatie

De consolidatie heeft conform uniforme waarderingsgrondslagen volgens de integrale methode plaatsgevonden. De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht. Met ingang van maart 2012 heeft Stichting Koraal samen met Stichting Pluryn de behandeling van eetstoornissen en zindelijkheidstraining ondergebracht in de Stichting SeysCentra. Het bestuur van deze stichting wordt gevormd door aan afvaardiging van de Raad van Bestuur van zowel Stichting Pluryn als Stichting Koraal. De jaarrekening van Stichting SeysCentra is geconsolideerd volgens de proportionele methode en voor 50% opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Koraal.

Vergelijkende cijfers

Daar waar nodig zijn omwille van de vergelijkbaarheid van de cijfers de bedragen van het boekjaar 2017 aangepast.

Activiteiten

De activiteiten van Koraal bestaan voornamelijk uit het verlenen van zorg, onderwijs en arbeidsparticipatie aan mensen met een verstandelijke beperking. Daarnaast worden activiteiten met betrekking tot jeugdzorg aangeboden. Deze geconsolideerde jaarrekening heeft betrekking op de navolgende rechtspersonen:

- Stichting St. Anna statutair gevestigd te Sittard-Geleen en geregistreerd onder KvK-nummer 12062819
- Stichting Maasveld statutair gevestigd te Sittard-Geleen en geregistreerd onder KvK-nummer 14090243
- Stichting Op de Bies statutair gevestigd te Sittard-Geleen en geregistreerd onder KvK-nummer 14090242
- Stichting Gastenhof Maastricht Heuvelland Westelijke Mijnstreek statutair gevestigd te Sittard-Geleen en geregistreerd onder KvK-nummer 14090236
- Stichting Gastenhof Parkstad statutair gevestigd te Sittard-Geleen en geregistreerd onder KvK-nummer 73639753

- Stichting Gastenhof Noord- en Midden-Limburg statutair gevestigd te Sittard-Geleen en geregistreerd onder KvK-nummer 73639761
- Stichting De La Salle statutair gevestigd te Sittard-Geleen en geregistreerd onder KvK-nummer 17193165
- Stichting De Hondenberg statutair gevestigd te Sittard-Geleen en geregistreerd onder KvK-nummer 18084021
- Stichting Sterk in Werk statutair gevestigd te Boxtel en geregistreerd onder KvK-nummer 17114858
- Stichting Saltho Onderwijs statutair gevestigd te Sittard-Geleen en geregistreerd onder KvK-nummer 41080942
- Stichting De Vlinder statutair gevestigd te Sittard-Geleen en geregistreerd onder KvK-nummer 41081021
- Stichting Maashorst statutair gevestigd te Sittard-Geleen en geregistreerd onder KvK-nummer 73651885
- Stichting Het Driespan statutair gevestigd te Sittard-Geleen en geregistreerd onder KvK-nummer 20096129
- RIF Facility Services BV statutair gevestigd te Sittard en geregistreerd onder KvK-nummer 14109587
- Stichting Koraal statutair gevestigd te Sittard-Geleen en geregistreerd onder KvK-nummer 41066221
- Stichting SeysCentra statutair gevestigd te Nijmegen en geregistreerd onder KvK-nummer 54852838

Verbonden rechtspersonen

Koraal heeft de navolgende verbonden rechtspersonen die niet in de consolidatie betrokken zijn. Het betreft:

Coöperatie Quli U.A. gevestigd te Diemen, is een initiatief van Stichting Dichterbij, Dr. Leo Kannerhuis, Amarant Groep, Plurn, ARQ en ICT-bedrijf Ordina. In 2018 is Koraal toegetreden als lid van de Coöperatie Quli U.A. Quli is een eHealth-platform dat de mens centraal stelt. De zorginstellingen brengen hun visie op de zorg in. Zij zien in ICT de aanjager van innovatie, ook in de zorg. Ordina brengt brede kennis van de mogelijkheden van informatietechnologie in, en meer specifieke kennis van eHealth. In 2018 heeft Koraal eenmalig een bedrag van € 337.677 aan de Coöperatie ter beschikking gesteld. Hiervan is een bedrag van € 227.541 onmiddellijk na ontvangst door de Coöperatie omgezet in ledenkapitaal, het resterende bedrag ter grootte van € 110.136 wordt door Koraal aan de Coöperatie geleend. Het belang in Quli U.A. kwalificeert als een kapitaalbelang. De deelnemingswaarde van Quli U.A. wordt op nihil gewaardeerd vanwege het negatieve eigen vermogen ultimo 2018. De lening ad € 110.136 is afgewaardeerd naar nihil vanwege het negatieve eigen vermogen van Quli U.A. De activiteiten waarin omzet wordt gegenereerd zijn in 2015 uitgezakt naar Quli B.V. Deze hangt onder Quli U.A. Het belang van Quli U.A. in Quli B.V. bedraagt 45%.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Activa en passiva

De geconsolideerde jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. Voor zover niet anders vermeld worden activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde. Winsten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, vermindert met een (gecumuleerde) lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte economische levensduur en de gecumuleerde waardeverminderingen. Verwachten we dat boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde dan trekken wij dit bijzondere waardeverminderingverlies af van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Uitgaven voor periodiek groot onderhoud worden geactiveerd.

Waardering vaste activa

In 2018 heeft wederom een beoordeling plaatsgevonden van de mate waarin het vastgoed terugverdiend kan worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief ultimo boekjaar te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto-kasstroom die het actief naar verwachting zal genereren, of de bij verkoop te realiseren directe opbrengstwaarde indien deze hoger is. Hierbij is rekening gehouden met de meest actuele inzichten en verwachtingen uit hoofde van de aangekondigde stelselwijzigingen. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde (=de hoogste van enerzijds de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen en anderzijds de directe opbrengstwaarde), worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en realiseerbare waarde. De toetsing van de uitkomsten van de realiseerbare waarde ten opzichte van de boekwaarde van de vaste activa heeft aanleiding gegeven tot een waardevermindering van circa € 0,3 miljoen.

Belangrijke veronderstellingen die zijn gehanteerd bij de benadering van de contante waarde van de kasstromen zijn:

- Bepaling van de resterende economische levensduur van het vastgoed;
- Bepaling van kasstroomgenererende eenheid waarbij gelijksoortig vastgoed (in termen van bouwjaar, ligging, cliëntpopulatie, doelgroep per stichting) is geclusterd;
- Gehanteerde restwaarden overeenkomstig de historische kostprijs van de grond;
- Een gemiddelde bezettingsgraad van 97% m.u.v. de locaties Zuid-Limburg; deze hebben een bezettingsgraad van 78%;
- De verwachte consequenties op het productievolume van de ontwikkeling in de bekostigingsstelsels zoals de overheveling van de Jeugdzorg naar de gemeente en de invoering van de Wet Langdurige Zorg;
- Een inflatie-index voor de ontwikkeling van de vergoedingen afhankelijk van het bekostigingsstelsel;
- Een jaarlijkse inflatie-index van 2,5% voor de ontwikkeling van de kosten;
- Samenstelling en zwaarte op basis van de aanwezige cliëntenpopulatie volgens de begroting 2019;
- Uit de meerjareninstandhoudingsplanning afgeleide onderhoudskasstroom tot aan einde levensduur;
- Een uit de financiële begroting 2019 afgeleid normbedrag per plaats voor de kosten HVO en een deel van de EAD (voor wat betreft de inzet voor het vastgoedbedrijf);
- Vervangingsinvesteringen tot het niveau welke noodzakelijk worden geacht om het desbetreffende vastgoed tot aan einde levensduur in gebruik te houden;
- Een disconteringsvoet van 6% gebaseerd op de gemiddelde vermogenskostenvoet van Koraal (WACC), uitgaande van de gewenste financieringsstructuur (25% EV, 75% VV) en rekening houdend met een rendementsdoelstelling op langere termijn van eigen en vreemd vermogen, zoals opgenomen in het strategisch vastgoedbeleid van de organisatie.

Deelnemingen

Deelnemingen waar invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen de nettovermogenswaarde van de deelneming, doch niet lager dan nihil. Deze waarde wordt berekend op basis van de grondslagen van Stichting Koraal. Voor het bedrag van een eventuele negatieve nettovermogenswaarde wordt een voorziening gevormd primair ten laste van de leningen aan en de vorderingen op deze deelnemingen en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in het negatieve eigen vermogen van de deelneming.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden), als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het desbetreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen, wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'financiële vaste activa'. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Vorraden

De voorraden handelsgoederen en emballage (facilitair bedrijf) worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van een eventuele voorziening wegens incourantheid. Deze voorziening wordt bepaald door individuele beoordeling van voorraden.

Onderhanden projecten uit hoofde van DBC's

De onderhanden projecten uit hoofde van DBC's worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, zijnde de uurprijs van de reeds bestede verrichtingen. De productie van de onderhanden projecten is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's die ultimo boekjaar openstonden, onder aftrek van voorzieningen voor naar verwachting niet-factureerbare DBC's en verrichtingen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk is aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van Koraal en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Aandeel van derden

Het aandeel van derden in het groepsvermogen betreft het minderheidsbelang van derden in het eigen vermogen van geconsolideerde maatschappijen. Het aandeel van derden in het resultaat van geconsolideerde maatschappijen wordt in de resultatenrekening in mindering gebracht op het groepsresultaat.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in

minderung zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening Jubileumuitkeringen

In deze voorziening zijn de in de toekomst te verwachten uit te keren jubileumuitkeringen opgenomen alsmede gratificaties bij het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op grond van de CAO-bepalingen. De voorziening is gewaardeerd tegen de contante waarde.

Voorziening PBL

In de CAO Gehandicaptenzorg is geregeld dat alle medewerkers met ingang van 1 januari 2010 jaarlijks recht hebben op extra verlofuren in het kader van het Persoonsgebonden Budget Levensfase (PBL). Alle medewerkers die vallen onder de CAO Gehandicaptenzorg hebben in 2018 recht op 57 uren persoonlijk budget levensfase en de medewerkers ouder dan 55 hebben recht op maximaal 206 uren. Dit recht is naar rato van de contractomvang en naar rato van de periode dat men in dienst is. De waardering van de voorziening (i.c. de nog niet opgenomen uren) is gebaseerd op basis van het nominale uurloon rekening houdend met een opslag voor werkgeverslasten.

Voor medewerkers die op 31 december 2009 in de leeftijd van 45 t/m 49 jaar waren en minimaal tien jaren werkzaam waren in de sector, is geregeld dat bij het bereiken van de 55-jarige leeftijd een eenmalige extra toekenning plaatsvindt van 200 uren. De RJ heeft bepaald dat de waardering van deze uren op de balans per ultimo 2009 als voorziening kan worden opgenomen. Deze uren zijn gewaardeerd tegen het nominale uurloon rekening houdend met een opslag voor werkgeverslasten en rekening houdend met een indexatie tot en met de leeftijd van 55 jaar.

Medewerkers die op 31 december 2009 in de leeftijd van 50 t/m 64 waren, hebben recht op extra PBL uren conform de CAO-Gehandicaptenzorg. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijf-kans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 67-jarige leeftijd. De uren zijn gewaardeerd tegen het nominale uurloon rekening houdend met een opslag voor werkgeverslasten. De voorziening is opgenomen tegen contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2%.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening onderhoud beoogt kostenegalisatie voor de uitgaven van groot planmatig onderhoud aan onroerende zaken die door de jaren heen een onregelmatig verloop hebben. De dotaties aan de voorziening zijn gebaseerd op de meerjarenonderhoudsbegroting die een periode kent van 40 jaar. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van de voorziening gebracht. De voorziening is, rekening houdend met geplande jaarlijkse dotaties, toereikend voor het uit te voeren onderhoud in de periode waarvoor de meerjarenbegroting strekt. De voorziening groot onderhoud heeft alleen betrekking op de onderwijsstichtingen van Koraal en is gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken dient ter dekking van personeel waarvan verwacht wordt dat deze langdurig ziek zullen blijven en waarvoor twee jaar salaris betaald dient te worden totdat de betalingen aan het zieke personeelslid door de bedrijfsvereniging betaald zullen worden. In deze voorziening zijn

tevens de verschuldigde transitievergoedingen opgenomen bij ontslag. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening wachtgelden

De voorziening wachtgelden is gevormd ten behoeve van lopende wachtgeldverplichtingen. Verplichtingen waarbij rekening is gehouden met de bepalingen in de cao. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening reorganisatie

Voor de verwachte kosten van organisatiewijzigingen o.a. vanwege de verschillende stelselwijzigingen (o.a. bezuinigingen Jeugdzorg), en de opgave om de personele formatie in evenwicht te brengen met de teruglopende leerlingenaantallen bij een aantal scholen is een personele voorziening getroffen.

Voorziening verlieslatende contracten JW/Wmo

De Voorziening voor verlieslatende contracten JW en Wmo is gevormd ter financiering van de te verwachten verliezen in verband met afgesloten contracten met gemeenten in het kader van de Jeugdwet en Wmo. De omzet van de feitelijk afgesloten contracten is hierbij afgezet ten opzichte van de realistische toekomstige kostprijs voor deze vorm van zorgverlening.

Langlopende en kortlopende schulden

De aangetrokken leningen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met aflossingen op basis van het lineaire dan wel annuïteitensysteem. Het kortlopend deel van de leningen, de aflossingsverplichting voor het komend jaar, is onder de kortlopende schulden verantwoord.

De kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn. Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de omzet en de kosten en andere lasten van het verslagjaar met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Budget Wlz

Het wettelijke budget voor aanvaardbare kosten wordt berekend aan de hand van de door het NZa goedgekeurde aanvaardbare kosten, aangevuld met intern berekende aanpassingen conform de door het Nza voorgeschreven nacalculatiemethodiek.

Opbrengsten Jeugdzorg

De opbrengsten jeugdzorg betreffen de opbrengsten welke worden ontvangen in het van de gecontracteerde en geleverde jeugdzorg uit hoofde van de Jeugdwet. Deze opbrengsten worden gerealiseerd op basis van verschillende bekostigingsvormen waaronder prestatiebekostiging ('p*q'), lumpsum-bekostiging en trajectfinanciering.

Rijksbijdragen OCW

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva. Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsidieerde lasten komen. Niet besteedde middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen.

Afschrijvingen op vaste activa

Afschrijvingen vaste activa geschieden op basis van de verwachte economische levensduur.

Bijzondere waardeverandering vaste activa

Hierbij gaat het om de afwaardering van vaste activa naar lagere realiseerbare waarde voor het bestaande bezit. Dit doen we alleen als deze naar verwachting duurzaam lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Pensioenen

Koraal heeft voor de werknemers met een (PGGM/APG)-pensioenaanspraak een toegezegde-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij de bedrijfstakpensioenfondsen PGGM en APG. Koraal heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij PGGM of APG, andere dan het effect van hogere toekomstige premies. Koraal heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een 'toegezegde-bijdrageregeling' en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het onderhavige boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Resultaat deelnemingen

Deelnemingen worden gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. De waardering wordt hierbij aangepast aan de mutaties in het eigen vermogen van de deelneming en als resultaat deelnemingen verantwoord.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend op basis van het resultaat uit normale bedrijfsuitoefening voor belastingen, rekening houdend met niet in de belastingheffing betrokken bestanddelen, (gedeeltelijk) niet aftrekbare kosten alsmede mutaties in de belastinglatenties.

Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt conform de bedrijfsvoering van Koraal een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt in de navolgende segmenten; Gehandicaptenzorg, Onderwijs, Jeugdzorg, Arbeidsintegratie en Koraal. Bij de verdeling van de resultatenrekening per operationele segment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces.

3.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2018

(in duizenden euro's)

Vaste activa

(2) Materiële vaste activa

De materiële vaste activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2018	31-12-2017
Grond en terreinvoorzieningen	17.663	17.793
Gebouwen en verbouwingen	45.427	44.778
Aanloopkosten	719	737
Installaties	19.114	18.389
Trekkingsrechten	5.012	6.026
Instandhouding	4.654	5.468
Inventarissen	9.431	9.598
Vervoermiddelen	101	111
Automatisering	2.678	2.582
Onderhanden projecten	5.842	371
Totaal materiële vaste activa	110.641	105.853

Het verloop in 2018 is als volgt:	31-12-2018	31-12-2017
Boekwaarde per 1 januari	105.853	110.540
Investeringen	15.042	8.392
Bijzondere waardeverandering	-334	-2.671
Desinvesteringen	-356	-983
Afschrijvingen desinvesteringen	256	496
Afschrijvingen	-11.816	-11.594
Afschrijving waardeverandering	1.796	1.673
Voorziening verkoopverlies	200	0
Boekwaarde 31 december	110.641	105.853

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar bijlage 5.1: Verloopoverzicht materiële vaste activa en bijlage 5.2: Projecten in uitvoering en mutaties in het boekjaar.

Plottende activa

(4) Voorraden

	31-12-2018	31-12-2017
Onderhoudsmaterialen	26	22

(5) Onderhanden werk uit hoofde van DBC'S / DBC-Zorgproducten

	31-12-2018	31-12-2017
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	54	26

Op het onderhanden werk uit hoofde van DBC's is een voorziening voor mogelijke oninbaarheid in mindering gebracht van € 25.557 (2017: € 59.646).

(7) Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2018	31-12-2017
Debiteuren	7.349	6.114
Ministerie van OCW	2.272	2.054
Belastingen	370	24
Vooruitbetaalde kosten en overige vorderingen	12.694	6.220
	22.685	14.412

Omwille van de vergelijkbaarheid van de cijfers is het bedrag onder de vooruitbetaalde kosten en overige vorderingen van 2017 aangepast met € 2,9 miljoen.

Op de post debiteuren is een voorziening voor mogelijke oninbaarheid in mindering gebracht.

Deze voorziening geeft het volgende verloop te zien:

	2018	2017
Voorziening per 1 januari	469	464
Af: onttrekking wegens afgeboekte kosten	-182	-49
Bij: toevoeging ten laste van het resultaat	9	54
Voorziening per 31 december	296	469

(6) Vorderingen uit hoofde van bekostiging

	31-12-2018	31-12-2017
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort		
Het financieringstekort kan als volgt worden gespecificeerd:		
Zorgkantoor Noord- en Midden-Limburg	148	104
Zorgkantoor Zuid-Limburg	184	206
Zorgkantoor Noordoost Brabant	124	91
Zorgkantoor Noordoost Brabant (SIW)	0	0
Zorgkantoor Midden-Brabant	121	0
Totaal vorderingen uit hoofde van bekostiging	577	401

Conform hoofdstuk 403 van Richtlijn 655 voor Zorginstellingen is voor de opbouw en het verloop van de vordering of schuld uit hoofde van financieringstekort of -overschot naar de onderscheiden jaren met vermelding van het stadium van vaststelling van het budget een nadere toelichting opgenomen in bijlage 5.4: nog in tarieven te verrekenen financieringstekort resp. -overschot.

(9) Liquide middelen

	31-12-2018	31-12-2017
<u>Direct opvraagbaar</u>		
Banken	39.317	55.026
Kas	66	69
Kruisposten	42	6
	39.425	55.101

De ABN-AMRO Bank NV heeft aan Koraal een kredietfaciliteit beschikbaar gesteld van € 10.000.000.

(10) Eigen vermogen

	31-12-2018	31-12-2017
Kapitaal	103	103
Bestemmingsreserves	5.611	4.601
Bestemmingsfondsen	43.111	39.388
Algemene reserves	13.304	13.751
	62.129	57.843

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2018	2017
Bestemmingsreserve innovatiefonds	4.031	4.565
Bestemmingsreserve sociaal fonds	36	36
Bestemmingsreserve onderwijs	1.544	0
	5.611	4.601

Bestemmingsreserve innovatiefonds

Het verloop is als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	4.565	2.616
Dotatie	0	2.000
Onttrekking	534	51
Stand per 31 december	4.031	4.565

Bestemmingsreserve sociaal fonds

Het doel van het sociaal fonds van Koraal is (financiële) hulp te verlenen aan medewerkers van Koraal die door financiële omstandigheden in sociale moeilijkheden raken of zijn geraakt, voor zover niet op andere wijze in die hulpverlening kan worden voorzien.

Het verloop is als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	36	36
Dotatie	0	0
Onttrekking	0	0
Stand per 31 december	36	36

Bestemmingsreserve onderwijs

	Stand 1 januari	Mutatie winst- bestemming stichting	Overige mutaties	Stand 31 december
De Vlinder	0	74	0	74
Saltho Onderwijs	0	105	263	368
Het Driespan	0	752	350	1.102
	0	931	613	1.544

Bestemmingsfondsen

Reserve aanvaardbare kosten

	Stand 1 januari	Mutatie winst- bestemming Koraal	Mutatie winst- bestemming stichting	Overige mutaties	Stand 31 december
Stichting Koraal	30.390	2.844	209	0	33.443
St. Anna	575	0	68	0	643
Maasveld	640	0	304	0	944
Op de Bies	2.460	0	258	0	2.718
Gastenhof NML	1.034	0	-163	0	871
Gastenhof MHWM	1.033	0	-301	0	732
Gastenhof PS	517	0	202	0	719
De La Salle	952	0	77	0	1.029
De Hondenberg	1.067	0	-237	0	830
	38.668	2.844	417	0	41.929

Bestemmingsfonds Maashorst

	Stand 1 januari	Mutatie winst- bestemming stichting	Overige mutaties	Stand 31 december
Maashorst	720	462	0	1182
	720	462	0	1182

Algemene reserves

	Stand 1 januari	Mutatie winst- bestemming stichting	Overige mutaties	Stand 31 december
Sterk in Werk	612	-410	0	202
De Vlinder	874	30	0	904
Saltho Onderwijs	1.021	0	-263	758
Het Driespan	7.872	0	-350	7.522
Stichting SeysCentra	3.372	546	0	3.918
	13.751	166	-613	13.304

(10) Aandeel derden

	Stand 1 januari	Mutatie aandeel derden	Stand 31 december
Aandeel derden RIF Facility Services B.V.	109	2	111
	109	2	111

(11) Voorzieningen

	31-12-2018	31-12-2017
Toekomstige jubileumuitkeringen	3.175	3.118
Voorziening PBL	13.285	13.753
Voorziening groot onderhoud	2.821	3.108
Voorziening langdurig zieken	2.345	1.628
Voorziening wachtgelden	54	566
Voorziening reorganisatie	1.029	2.092
Voorziening frictiekosten	0	58
Voorziening ORT wettelijke vakantie-uren	0	287
Voorziening verlieslatende contracten JW/Wmo	90	407
	22.799	25.017

Het verloop in 2018 is als volgt:

	Toekomstige jubileum- uitkeringen	Voorziening PBL	Voorziening groot onderhoud	Voorziening langdurig zieken	Voorziening wachtgelden
Stand per 1 januari	3.118	13.753	3.108	1.628	566
Mutaties:					
- vrijval	-20	0	0	-485	-303
- dotaties	249	3.242	382	1.921	0
- onttrekkingen	-172	-3.710	-669	-719	-209
Stand per 31 december	3.175	13.285	2.821	2.345	54
Kortlopend deel (<1 jaar)	193	2.859	125	1.750	54
Langlopend deel (>1 jaar)	2.982	10.426	2.696	595	0
Hiervan >5 jaar	2.169	236	1.658	0	0

Het verloop in 2018 is als volgt:

	Voorziening reorganisatie	Voorziening frictiekosten	Voorziening ORT wettelijke vakantie-uren	Voorziening verlieslatende contracten JW/Wmo
Stand per 1 januari	2.092	58	287	407
Mutaties:				
- vrijval	-844	0	-266	0
- dotaties	254	0	0	90
- onttrekkingen	-473	-58	-21	-407
Stand per 31 december	1.029	0	0	90
Kortlopend deel (<1 jaar)	516	0	0	90
Langlopend deel (>1 jaar)	513	0	0	0
Hiervan >5 jaar	0	0	0	0

(12) Langlopende schulden

	31-12-2018	31-12-2017
De langlopende schulden zijn als volgt samengesteld:		
Leningen kredietinstellingen	47.487	54.464
Totaal	47.487	54.464
Waarvan looptijd langer dan 5 jaar	32.424	36.332

Leningen kredietinstellingen

31-12-2018 31-12-2017

Het verloop van de leningen kredietinstellingen is als volgt:

Saldo per 1 januari	60.749	71.034
Mutaties in het boekjaar:		
Nieuwe leningen	0	0
Aflossingen	6.235	6.951
Extra aflossingen	790	3.334
	53.724	60.749
Aflossingsverplichting	6.237	6.285
Saldo per 31 december	47.487	54.464

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar bijlage 5.3: overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn onder de kortlopende schulden verantwoord. De volgende zekerheden zijn verstrekt:

- er is een hypotheek verstrekt over de totale onroerende goederen met als hypotheeknemers Wfz, Abn-Amro en Rabobank.
- bij de Abn-Amro en Rabobank is er sprake van een minimale equity ratio van 15%.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

(6) Schulden uit hoofde van bekostiging

31-12-2018 31-12-2017

Schulden uit hoofde van financieringsoverschot

Het financieringsoverschot kan als volgt worden gespecificeerd:

Zorgkantoor Noord- en Midden-Limburg	0	0
Zorgkantoor Zuid-Limburg	0	0
Zorgkantoor Noordoost Brabant	0	0
Zorgkantoor Noordoost Brabant (SIW)	0	1
Zorgkantoor Midden-Brabant	0	208
	0	209
Schulden uit hoofde van nacalculatie DBC's 2013	0	48
Totaal schulden uit hoofde van bekostiging	0	257

Conform hoofdstuk 403 van Richtlijn 655 voor Zorginstellingen is voor de opbouw en het verloop van de vordering of schuld uit hoofde van financieringstekort of -overschot naar de onderscheiden jaren met vermelding van het stadium van vaststelling van het budget een nadere toelichting opgenomen in bijlage 5.4: nog in tarieven te verrekenen financieringstekort resp. -overschot.

(13) Overige kortlopende schulden en overlopende passiva

	31-12-2018	31-12-2017
Aflossingverplichting langlopende schulden	6.237	6.285
Crediteuren	6.031	4.932
Salarissen, vakantietoelage en vakantiedagenverplichting	12.267	11.090
Rente	556	664
Belasting en premies sociale verzekeringen	6.266	7.349
Pensioenpremies	675	689
Nog te betalen kosten (overige)	3.562	3.173
Overlopende passiva	5.288	3.943
	40.882	38.125

Omwille van de vergelijkbaarheid van de cijfers is het bedrag onder de overlopende passiva van 2017 aangepast met € 2,9 miljoen.

(15) Niet in de balans opgenomen vorderingen en verplichtingen

- 1) De verplichting uit lopende huurcontracten van panden bedraagt € 4,5 miljoen (2017: € 4,6 miljoen). Contracten voor onbepaalde tijd zijn voor één jaar meegenomen in de verplichting. Van de verplichting uit lopende huurcontracten is € 1,8 miljoen kleiner dan 1 jaar en € 2,7 miljoen groter dan een 1 jaar.
- 2) De verplichting uit leasecontracten auto's bedraagt € 1.386.000,- (2017: € 1.064.000,-). Van de verplichting uit lopende leasecontracten is € 432.000,- kleiner dan 1 jaar en € 954.000,- groter dan 1 jaar.
- 3) In het kader van bouwprojecten zijn er ultimo het boekjaar verplichtingen aangegaan tot een bedrag van € 8.306.000,- (2017: € 8.171.000,-). Van de verplichting in het kader van bouwprojecten is € 3.360.000,- kleiner dan 1 jaar en € 4.946.000,- groter dan 1 jaar.
- 4) De verplichting uit overige contracten bedraagt € 3.766.000,- (2017: € 3.915.000,-). Van de verplichting uit overige contracten is € 2.132.000,- kleiner dan 1 jaar en € 1.634.000,- groter dan 1 jaar.
- 5) Op het pand aan de Rijnstraat (Maashorst) heeft het Ministerie van VWS een waarborghypothek verstrekt ad € 340.000. Op het moment dat Maashorst dit pand verkoopt, dient deze hypothek afgelost te worden.
- 6) Per 1 maart 2012 is de Stichting SeysCentra opgericht. De Stichting Koraal en Stichting Pluryn hebben een aantal activiteiten samengevoegd en ondergebracht in de Stichting SeysCentra. Indien de samenwerking wordt beëindigd, zal Stichting SeysCentra worden ontbonden. Het vermogen van de stichting zal worden verdeeld tussen Stichting Pluryn en Stichting Koraal, in beginsel volgens de verhouding van ieders inbreng Pluryn 90% en Koraal 10%. Echter het deel van het vermogen dat is toe te rekenen aan de groei in productie binnen de Stichting SeysCentra komt gelijkelijk aan Stichting Pluryn en Stichting Koraal toe. Ultimo 2018 is het aandeel in het vermogen van SeysCentra hierdoor € 2.173.765,-.
- 7) Als waarborg voor de juiste nakoming van verplichtingen uit huurovereenkomsten zijn er bankgaranties afgegeven ter hoogte van € 84.429,-.
- 8) Indien het WfZ onvoldoende middelen zou hebben om aan hun verplichtingen te voldoen, kan het WfZ door middel van de zogenaamde obligoverplichting bij deelnemers additionele financiering ophalen. De obligoverplichting voor Koraal bedraagt maximaal 3% van het geborgde bedrag ad € 46.364.000, zijnde € 1.390.092.
- 9) Door de invoering van de Jeugdwet met ingang van 1 januari 2015, zijn gemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van jeugdzorg/-hulp aan haar minderjarige inwoners. Hiertoe sluiten gemeenten contracten af met de diverse aanbieders van jeugdzorg/-hulp. Voor de jeugdzorginstelling zelf kan de wijziging van subsidiebekostiging (tot 2015) naar bekostiging op contractbasis (vanaf 2015) – meer dan voorheen – tot het risico van (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht leiden. Oorzaak van deze eventuele vennootschapsbelastingplicht ligt in het feit dat jeugdzorginstellingen veelal geen beroep meer kunnen doen op het zogenoemde 'subsidiebesluit', omdat niet meer wordt voldaan aan de bijbehorende voorwaarden. Daardoor wordt naar verwachting (veel) sneller aangenomen dat jeugdzorginstellingen (meestentijds stichtingen) een onderneming in fiscale zin drijven met (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht tot gevolg. Eenmaal vennootschapsbelastingplichtig is voor deze instellingen vervolgens van belang of er nog andere mogelijkheden c.q. vrijstellingen zijn om (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht te voorkomen. Hierbij valt onder meer te denken aan de zogenoemde 'zorgvrijstelling' in de vennootschapsbelasting. Momenteel vindt op landelijk niveau overleg plaats tussen onder meer het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, het Ministerie van Veiligheid & Justitie, het Ministerie van Financiën en sectorale belangenbehartigingsorganisaties ten aanzien van de hierboven geschetste fiscale problematiek. Over de eventuele uitkomsten van dit overleg, meer in het bijzonder of en onder welke voorwaarden vennootschapsbelastingplicht kan worden afgewend, is thans nog niets inhoudelijks bekend. Om voornoemde reden is er geen rekening gehouden met een eventuele vennootschapsbelastingplicht in de jaarrekening.

3.6 Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2018

(in duizenden euro's)

Bedrijfsopbrengsten

(16) Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg	112.284	109.061
Administratieve correcties voorgaande jaren	39	50
Opbrengsten Jeugdzorg	63.810	62.770
Opbrengsten Wmo	1.490	1.152
Zorgprestaties tussen instellingen	367	251
Eigen bijdrage en betalingen cliënten voor niet-verzekerde zorg en opbrengsten uit aanvullende zorgverzekering	465	488
Persoonsgebonden en persoonsvolgende budgetten	551	541
Overige zorgprestaties	68	91
	<u>179.074</u>	<u>174.404</u>

(16) Omzet DBC's / DBC-Zorgproducten

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Omzet DBC's/DBC-zorgproducten	134	29
	<u>134</u>	<u>29</u>

(17) Subsidies

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Subsidie Wlz/Zvw-zorg	56	797
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van OC&W	46.752	44.131
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	373	305
Subsidies vanwege provincies en gemeenten	2.076	2.001
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	638	567
	<u>49.895</u>	<u>47.801</u>

(18) Overige bedrijfsopbrengsten

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Overige dienstverlening	829	800
Verkoopopbrengst onroerende goederen	0	616
Overige opbrengsten	3.299	3.803
	<u>4.128</u>	<u>5.219</u>

(19) Bedrijfslasten

Personeelskosten	2018	2017
Lonen en salarissen	108.100	107.361
Vakantiedagenverplichting (inclusief sociale lasten)	91	22
Vakantiebijslag	8.050	7.894
Sociale lasten	22.155	21.328
Pensioenpremies	11.593	11.454
Mutatie voorziening PBL	3.242	3.102
Mutatie voorziening langdurig zieken	1.436	590
Mutatie voorziening jubileumuitkeringen	229	700
Mutatie voorziening ORT wettelijke vakantie-uren	-266	-652
Mutatie voorziening wachtgelden	-303	0
Mutatie voorziening reorganisatie	-590	-208
Andere personeelskosten	7.548	7.201
	<hr/>	<hr/>
	161.285	158.792
Personeel niet in loondienst	15.400	12.248
	<hr/>	<hr/>
	176.685	171.040

Onder de andere personeelskosten is in 2018 een mutatie opgenomen van nog te ontvangen transitievergoeding ad € 2,1 miljoen.

De verdeling van full-time equivalenten (fte's) naar organisatieonderdelen is als volgt:

	2018	2017
St. Anna	351	349
Maasveld	384	377
Op de Bies	397	389
De La Salle	305	317
Gastenhof	0	225
Gastenhof NML	50	0
Gastenhof MHWM	86	0
Gastenhof PS	91	0
De Hondenberg	207	213
Maashorst De Vlinder	30	29
Saltho Onderwijs	141	156
Het Driespan	353	355
Maashorst	56	58
Sterk in Werk	30	31
RIF Facility Services BV	54	60
Concern Ondersteunende Diensten (COD)	229	212
	<hr/>	<hr/>
	2.764	2.771

(20) Afschrijvingen op materiële en financiële vaste activa

	2018	2017
Afschrijvingen WTZi, WTG en overige vaste activa	11.816	12.177
Afschrijvingen waardeveranderingen WTZi, WTG en overige vaste activa	-1.796	-1.673
	10.020	10.504

(21) Bijzondere waardeverandering van vaste activa

	2018	2017
Bijzondere waardeverandering van:		
- materiële vaste activa	334	2.671
	334	2.671

(23) Overige bedrijfslasten

	2018	2017
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	9.338	9.164
Algemene kosten	14.028	12.141
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	9	54
Mutatie voorziening verlieslatende contracten JW/Wmo	90	407
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	5.828	5.591
Onderhoud en energiekosten	8.612	7.402
Mutatie onderhoudsvoorziening	382	69
Huur en leasing	2.074	2.039
Diverse lasten	107	163
	40.468	37.030

Specificatie onderhoud en energiekosten:

- Onderhoud	6.240	4.660
- Energie gas	1.346	1.397
- Energie stroom	971	986
- Energie transport en overig	437	428
	8.994	7.471

(24) Financiële baten en lasten

	2018	2017
Rente langlopende schulden	1.377	1.772
Rente rekening-courant	13	10
	1.390	1.782

(24.1) Aandeel derden

	2018	2017
Aandeel RIF Facility Services B.V.	32	30
	32	30

(24.3) Belastingen

	2018	2017
Vennootschapsbelasting	16	18
	16	18

(27) Accountantskosten

	2018	2017
De honoraria van de accountant zijn als volgt:		
Controle van de jaarrekening	157	135
Overige controlewerkzaamheden	85	90
Fiscale advisering	0	0
Niet controle diensten	7	0
	249	225

Het accountantshonorarium wordt verantwoord op basis van het honorarium voor het gecontroleerde boekjaar door de accountant.

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur van Stichting Koraal heeft de jaarrekening 2018 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 14 mei 2019.

De Raad van Toezicht van Stichting Koraal heeft de jaarrekening 2018 goedgekeurd in de vergadering van 21 mei 2019.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling toegelicht onder de winst-en-verliesrekening 2018.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum 31-12-2018 hebben zich geen noemenswaardige gebeurtenissen voorgedaan welke invloed hebben op de jaarrekening 2018.

Bezoldiging van bestuurders en toezichhouders

Op 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. Deze wet stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. Hierbij moet tevens rekening worden gehouden met een uitgebreid overgangsregime.

In verband met het nieuwe besturingsmodel van Koraal en de gewijzigde verhoudingen tussen de Raad van Bestuur en de regiodirecteuren worden de regiodirecteuren niet langer aangemerkt als topfunctionaris in de zin van de WNT. Dit geldt niet voor de regiodirecteuren van de drie onderwijsstichtingen. De WNT-verantwoording van deze regiodirecteuren staat in de afzonderlijke jaarrekeningen van Saltho Onderwijs, Het Driespan en De Vlinder.

Tot de topfunctionarissen binnen Koraal behoren overeenkomstig de definitie van de WNT de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht.

Voor het bezoldigingsmaximum van de Raad van Bestuur van Koraal is bepalend de sectornormering voor zorginstellingen. Op basis van deze normering en de daarin gehanteerde criteria (1) Complexiteit (nader gespecificeerd naar Kennisintensiteit, aantal taken en aantal relevante financieringsbronnen) en (2) Omzet bedraagt de totaalscore 12 punten waarmee klasse 5 (WNT norm € 189.000) van toepassing is voor Koraal.

Het bezoldigingsmaximum voor leden en voorzitters van interne toezichhoudende organen bedraagt daarvan afgeleid voor 2018 10% respectievelijk 15% van het voor de desbetreffende rechtspersoon of instelling geldende bezoldigingsmaximum. Binnen Koraal is het basishonorarium van de leden van Raad van Toezicht overigens lager vastgesteld.

In navolgende tabellen zijn conform de publicatieplicht van de WNT de relevante gegevens opgenomen:

Raad van Bestuur Koraal

bedragen x € 1	R.W.M. Quik	I.R.W.M. Widdershoven
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur
Aanvang functievervulling in 2018	1-1-2018	1-1-2018
Einde functievervulling in 2018	31-12-2018	31-12-2018
Omvang dienstverband 2018 (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Individueel WNT-maximum	189.000	189.000
Beloning + belastbare onkostenvergoedingen	190.658	161.619
Beloningen betaalbaar op termijn	11.534	11.421
<i>Subtotaal</i>	202.192	173.040
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging	202.192	173.040
Verplichte motivering indien overschrijding	Overgangsrecht	N.v.t.
Gegevens 2017		
Aanvang functievervulling in 2017	1-1-2017	1-1-2017
Einde functievervulling in 2017	31-12-2017	31-12-2017
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1,0	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Individueel WNT-maximum	181.000	181.000
Beloning + belastbare onkostenvergoedingen	191.397	150.066
Beloningen betaalbaar op termijn	11.182	11.062
Totaal bezoldiging 2017	202.579	161.128

Raad van Toezicht

bedragen x € 1	G.J.J. Prins	G.J.W.C. Tibosch	A.T.A.G. Schavemaker	L.W.P.A.M. Op 't Hoog
Functiegegevens	Voorzitter	Vice-voorzitter	Lid	Lid
Aanvang functievervulling in 2018	1-1-2018	1-1-2018	1-1-2018	1-1-2018
Einde functievervulling in 2018	31-12-2018	31-12-2018	31-12-2018	31-12-2018
Individueel WNT-maximum	28.350	18.900	18.900	18.900
Bezoldiging	21.960	18.300	14.480	14.640
∕. Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging	21.960	18.300	14.480	14.640
Verplichte motivering indien overschrijding	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017				
Aanvang functievervulling in 2017	1-1-2017	1-1-2017	1-1-2017	1-1-2017
Einde functievervulling in 2017	31-12-2017	31-12-2017	31-12-2017	31-12-2017
Individueel WNT-maximum	27.150	18.100	18.100	18.100
Totaal bezoldiging 2017	21.480	17.900	14.480	14.320

bedragen x € 1	D. Lodewijk	M.A. Mittelmeijer	M. de Graaf
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang functievervulling in 2018	1-1-2018	1-1-2018	1-1-2018
Einde functievervulling in 2018	31-12-2018	31-12-2018	31-12-2018
Individueel WNT-maximum	18.900	18.900	18.900
Bezoldiging	14.640	14.640	18.166 *
∕. Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0
Totaal bezoldiging	14.640	14.640	18.166
Verplichte motivering indien overschrijding	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
Aanvang functievervulling in 2017	1-1-2017	1-1-2017	3-10-2017
Einde functievervulling in 2017	31-12-2017	31-12-2017	31-12-2017
Individueel WNT-maximum	18.100	18.100	4.463
Totaal bezoldiging 2017	14.320	14.419	0 *

* Vergoeding 2017 is betaald in Q1 2018

3.7 Enkelvoudige balans per 31 december 2018

(na bestemming van het resultaat)

ACTIVA

(in duizenden euro's)

	Ref.	31-12-2018	31-12-2017
Vaste activa			
Materiële vaste activa	2	99.219	94.534
Financiële vaste activa	3	115	113
		99.334	94.647
Vlottende activa			
Vorraden	4	2	3
Vorderingen en overlopende activa	7	16.869	8.216
Vorderingen uit hoofde van bekostiging	6	577	401
Liquide middelen	9	20.758	36.858
		38.206	45.478
Totaal activa		137.540	140.125

PASSIVA*(in duizenden euro's)*

	Ref.	31-12-2018	31-12-2017
Eigen vermogen	10		
Kapitaal		103	103
Bestemmingsreserves		4.067	4.601
Bestemmingsfondsen		33.443	30.390
		<u>37.613</u>	<u>35.094</u>
Vorzieningen	11	18.252	19.650
Langlopende schulden	12	46.645	53.599
Kortlopende schulden en overlopende passiva			
Schulden uit hoofde van bekostiging	6	0	209
Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	13	35.030	31.573
		<u>35.030</u>	<u>31.782</u>
Totaal passiva		<u>137.540</u>	<u>140.125</u>

3.8 Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2018

(in duizenden euro's)

	Ref.	2018	2017
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	16	19.778	19.333
Subsidies	17	10	586
Overige bedrijfsopbrengsten	18	37.956	36.474
Som der bedrijfsopbrengsten		57.744	56.393
Bedrijfslasten			
Personeelskosten	19	17.077	15.984
Afschrijvingen op materiële en financiële vaste activa	20	7.667	8.132
Bijzondere waardeverandering van vaste activa	21	334	2.671
Overige bedrijfslasten	23	29.073	25.504
Som der bedrijfslasten		54.151	52.291
Bedrijfsresultaat		3.593	4.102
Financiële baten en lasten	24	1.316	1.700
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting		2.277	2.402
Resultaat deelnemingen	24.2	-33	-31
Jaarresultaat na belastingen		2.310	2.433
Winstbestemming resultaat boekjaar			
Mutatie reserve aanvaardbare kosten Stichting Koraal		2.844	484
Dotatie bestemmingsreserve innovatiefonds		0	2.000
Onttrekking bestemmingsreserve innovatiefonds		-534	-51
		2.310	2.433
Aansluiting resultaat 2018 met mutatie in eigen vermogen ultimo 2018			
Resultaat Stichting Koraal		2.310	
Aandeel resultaat St. Anna		68	
Aandeel resultaat Maasveld		304	
Aandeel resultaat Op de Bies		258	
Aandeel resultaat Gastenhof NML		-163	
Aandeel resultaat Gastenhof MHWM		-301	
Aandeel resultaat Gastenhof PS		202	
Aandeel resultaat De La Salle		77	
Aandeel resultaat De Hondenberg		-236	
Mutatie eigen vermogen ultimo 2018		2.519	

De voorgaande winst-en-verliesrekening in de enkelvoudige jaarrekening van Koraal is een weergave van de exploitatie van de concern ondersteunende diensten van Koraal. In deze winst-en-verliesrekening is onder de post 'Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning' alleen het concerngedeelte gepresenteerd i.c. de ontvangen kapitaallastenvergoeding uit hoofde van de Wlz ad € 14,7 miljoen en de Jeugdwet/Wmo ad € 5,0 miljoen. Dit betreft de vergoeding in het kader van nacalculatie, overgangsregime NHC en overige normatieve vergoedingen zoals voor kleinschalig wonen en instandhouding.

Het aandeel van de stichtingen (actief in de gehandicaptenzorg en de jeugdzorg) in het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg ontvangen ten behoeve van de zorgexploitatie (ZZP's e.d.) ad circa € 97,6 miljoen is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Koraal.

Het aandeel in de Opbrengsten Jeugdzorg van de stichtingen actief in de jeugdzorg en gehandicaptenzorg ad circa € 60,3 miljoen is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Koraal. Koraal maakt namens deze stichtingen de productie-afspraken welke daadwerkelijk in uitvoering worden gerealiseerd binnen de desbetreffende individuele stichtingen. Een eventuele financieringspositie met zorgkantoren en gemeenten komt diensgevolge tot uitdrukking in de enkelvoudige balans van Koraal.

Voor de personele kosten geldt hetzelfde principe. De medewerkers van de gehandicaptenzorg en jeugdzorg bekostigde stichtingen (met uitzondering van Maashorst en de SeysCentra) zijn in dienst van Koraal maar werkzaam in de desbetreffende stichtingen. De betalingen van de lonen alsmede de afdrachten van de loonbelasting, sociale premies en pensioenlasten gebeurt door de concernstichting. In de enkelvoudige winst-en-verliesrekening zijn alleen de salarissen en kosten van de concern ondersteunende diensten gepresenteerd. Het gedeelte van de loonkosten inclusief werkgeverlasten voor sociale lasten en pensioenpremie van de stichtingen onder de gehandicaptenzorg en jeugdzorg bedraagt € 107,3 miljoen en is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Koraal.

3.9 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2018

(in duizenden euro's)

Vaste activa

(2) Materiële vaste activa

De materiële vaste activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Grond en terreinvoorzieningen	17.058	17.284
Gebouwen en verbouwingen	43.527	42.946
Aanloopkosten	719	737
Installaties	18.985	18.237
Trekkingsrechten	5.012	6.026
Instandhouding	4.654	5.468
Inventarissen	1.394	1.559
Automatisering	2.028	1.906
Onderhanden projecten	5.842	371
Totaal materiële vaste activa	<u>99.219</u>	<u>94.534</u>
Het verloop in 2018 is als volgt:	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Boekwaarde per 1 januari	94.534	99.368
Investerings	12.491	5.763
Bijzondere waardeverandering	-334	-2.671
Desinvesteringen	-5	-708
Afschrijvingen desinvesteringen	0	330
Afschrijvingen	-9.373	-9.134
Afschrijving waardeverandering	1.706	1.586
Voorziening verkoopverlies	200	0
Boekwaarde 31 december	<u>99.219</u>	<u>94.534</u>

(3) Financiële vaste activa

De financiële vaste activa kunnen als volgt wordt gespecificeerd:

	31-12-2018	31-12-2017
Deelneming RIF FS	115	113
Totaal financiële vaste activa	115	113
	2018	2017
Boekwaarde per 1 januari	113	1.181
Desinvesteringen	0	-11.938
Afschrijvingen desinvesteringen	0	11.761
Afschrijvingen	0	-584
Mutatie deelneming	2	-517
Voorziening compensatieregeling	0	210
Boekwaarde per 31 december	115	113

Deelneming RIF Facility Services B.V.

	2018	2017
Stand per 1 januari	113	0
Inbreng RIF Facility Services BV	0	82
Resultaat deelneming (51%)	33	31
Betaalde dividend	-31	0
Stand per 31 december	115	113

Plottende activa

(4) Voorraden

	31-12-2018	31-12-2017
Onderhoudsmaterialen	2	3

(7) Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2018	31-12-2017
Debiteuren	5.589	3.617
Belastingen	329	24
Vooruitbetaalde kosten en overige vorderingen	10.951	4.575
	16.869	8.216

Op de post debiteuren is een voorziening voor mogelijke oninbaarheid in mindering gebracht.
Deze voorziening geeft het volgende verloop te zien:

	2018	2017
Voorziening per 1 januari	181	181
Af: vrijval wegens afgeboekte posten	0	0
Bij: toevoeging ten laste van het resultaat	0	0
Voorziening per 31 december	181	181

(6) Vorderingen uit hoofde van bekostiging

	31-12-2018	31-12-2017
Vorderingen uit hoofde van het financieringstekort		
Het financieringstekort kan als volgt worden gespecificeerd:		
Zorgkantoor Noord- en Midden-Limburg	148	104
Zorgkantoor Zuid-Limburg	184	206
Zorgkantoor Noordoost Brabant	124	91
Zorgkantoor Noordoost Brabant (SIW)	0	0
Zorgkantoor Midden-Brabant	121	0
Totaal vorderingen uit hoofde van bekostiging	577	401

(9) Liquide middelen

	31-12-2018	31-12-2017
<u>Direct opvraagbaar</u>		
Banken	20.656	36.790
Kas	60	62
Kruisposten	42	6
	20.758	36.858

(10) Eigen vermogen

	31-12-2018	31-12-2017
Kapitaal	103	103
Bestemmingsreserves	4.067	4.601
Bestemmingsfondsen	33.443	30.390
	37.613	35.094

De aansluiting naar het geconsolideerde vermogen van Koraal is als volgt:

Vermogen Stichting Koraal enkelvoudig per 31 december	37.613	35.094
<i>Bestemmingsfondsen</i>		
St. Anna	643	575
Maasveld	944	640
Op de Bies	2.718	2.460
Gastenhof NML	871	1.034
Gastenhof MHWM	732	1.033
Gastenhof PS	719	517
De La Salle	1.029	952
De Hondsborg	830	1.067
Maashorst	1.182	720
	9.668	8.998
<i>Algemene reserves</i>		
Sterk in Werk	202	612
De Vlinder	904	874
Saltho Onderwijs	758	1.021
Het Driespan	7.522	7.872
Stichting SeysCentra	3.918	3.372
	13.304	13.751
<i>Bestemmingsreserve onderwijs</i>		
De Vlinder	74	0
Saltho onderwijs	368	0
Het Driespan	1.102	0
	1.544	0
Vermogen Stichting Koraal geconsolideerd per 31 december	62.129	57.843

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2018	31-12-2017
Bestemmingsreserve innovatiefonds	4.031	4.565
Bestemmingsreserve sociaal fonds	36	36
	4.067	4.601

Bestemmingsreserve innovatiefonds

Het verloop is als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	4.565	2.616
Dotatie	0	2.000
Onttrekking	534	51
Stand per 31 december	4.031	4.565

Bestemmingsreserve sociaal fonds

Het doel van het sociaal fonds van Koraal is (financiële) hulp te verlenen aan medewerkers van Koraal die door financiële omstandigheden in sociale moeilijkheden raken of zijn geraakt, voor zover niet op andere wijze in die hulpverlening kan worden voorzien.

Het verloop is als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	36	36
Dotatie	0	0
Onttrekking	0	0
Stand per 31 december	36	36

Bestemmingsfondsen

Reserve aanvaardbare kosten

	Stand 1 januari	Resultaat bestemming	Mutatie winst- bestemming stichting	Overige mutaties	Stand 31 december
Stichting Koraal	30.390	2.844	209	0	33.443
	30.390	2.844	209	0	33.443

(11) Voorzieningen

Het verloop is als volgt:

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Toekomstige jubileumuitkeringen	2.320	2.270
Voorziening PBL	13.075	13.577
Voorziening langdurig zieken	2.302	1.608
Voorziening wachtgelden	54	566
Voorziening reorganisatie	411	935
Voorziening ORT wettelijke vakantie-uren	0	287
Voorziening verlieslatende contracten JW/Wmo	90	407
	<u>18.252</u>	<u>19.650</u>

Het verloop in 2018 is als volgt:

	Voorziening toekomstige jubileum- uitkeringen	Voorziening PBL	Voorziening langdurig zieken	Voorziening wachtgelden
Stand per 1 januari	2.270	13.577	1.608	566
Mutaties:				
- vrijval	-11	0	-475	-303
- dotaties	194	3.208	1.888	0
- onttrekkingen	-133	-3.710	-719	-209
Stand per 31 december	2.320	13.075	2.302	54
Kortlopend deel (<1 jaar)	123	2.817	1.723	54
Langlopend deel (>1 jaar)	2.197	10.258	579	0
Hiervan >5 jaar	1.569	236	0	0

	Voorziening reorganisatie	Voorziening ORT wettelijke vakantie-uren	Voorziening verlieslatende contracten JW/Wmo
Stand per 1 januari	935	287	407
Mutaties:			
- vrijval	-477	-266	0
- dotaties	253	0	90
- onttrekkingen	-300	-21	-407
Stand per 31 december	411	0	90
Kortlopend deel (<1 jaar)	411	0	90
Langlopend deel (>1 jaar)	0	0	0
Hiervan >5 jaar	0	0	0

(12) Langlopende schulden

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
De langlopende schulden zijn als volgt samengesteld:		
Leningen kredietinstellingen	46.645	53.599
Totaal	46.645	53.599
Waarvan looptijd langer dan 5 jaar	31.687	35.566

Leningen kredietinstellingen

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Het verloop van de leningen kredietinstellingen is als volgt:		
Saldo per 1 januari	59.862	70.126
Mutaties in het boekjaar:		
Nieuwe leningen	0	0
Aflossingen	6.213	6.931
Extra aflossingen	790	3.333
	52.859	59.862
Aflossingsverplichting	6.214	6.263
Saldo per 31 december	46.645	53.599

Kortlopende schulden en overlopende passiva

(6) Schulden uit hoofde van bekostiging

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Schulden uit hoofde van het financieringsoverschot		
Het financieringsoverschot kan als volgt worden gespecificeerd:		
Zorgkantoor Noord- en Midden-Limburg	0	0
Zorgkantoor Zuid-Limburg	0	0
Zorgkantoor Noordoost Brabant	0	0
Zorgkantoor Noordoost Brabant (SIW)	0	1
Zorgkantoor Midden-Brabant	0	208
Totaal schulden uit hoofde van bekostiging	0	209

(13) Overige kortlopende schulden en overlopende passiva

	31-12-2018	31-12-2017
Aflossingverplichting langlopende schulden	6.214	6.263
Crediteuren	2.373	2.144
Groepsmaatschappijen	9.326	5.422
Salarissen, vakantietoelage en vakantiedagenverplichting	8.855	8.706
Rente	545	653
Belasting en premies sociale verzekeringen	4.629	5.713
Pensioenpremies	266	295
Nog te betalen kosten (overige)	1.468	872
Overlopende passiva	1.354	1.505
	35.030	31.573

3.10 Toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2018

(in duizenden euro's)

Bedrijfsopbrengsten

(16) Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

	2018	2017
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg	14.693	14.679
Administratieve correcties voorgaande jaren	39	50
Opbrengsten Jeugdzorg	4.974	4.560
Opbrengsten Wmo	72	44
	19.778	19.333

(17) Subsidies

	2018	2017
Subsidie Wlz/Zvw-zorg	4	576
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	6	7
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	0	3
	10	586

(18) Overige bedrijfsopbrengsten

	2018	2017
Overige dienstverlening	9	4
Verkoopopbrengst onroerende goederen	0	616
Overige opbrengsten	37.947	35.854
	37.956	36.474

Bedrijfslasten

(19) Personeelskosten

	2018	2017
Lonen en salarissen	10.817	9.681
Vakantiedagenverplichting (inclusief sociale lasten)	-60	62
Vakantiebijslag	790	712
Sociale lasten	1.700	1.544
Pensioenpremies	947	891
Andere personeelskosten	839	1.149
	15.033	14.039
Personeel niet in loondienst	2.044	1.945
	17.077	15.984

Onder de andere personeelskosten is in 2018 een mutatie opgenomen van nog te ontvangen transitievergoeding ad € 157.000.

De verdeling van full-time equivalenten (fte's) naar organisatieonderdelen is als volgt:

	2018	2017
Concern Ondersteunende Diensten (COD)	229	212
	229	212

(20) Afschrijvingen op materiële en financiële vaste activa

	2018	2017
Afschrijvingen WTZi, WTG en overige vaste activa	9.373	9.718
Afschrijvingen waardeveranderingen WTZi, WTG en overige vaste activa	-1.706	-1.586
	7.667	8.132

(21) Bijzondere waardeverandering van vaste activa

	2018	2017
Bijzondere waardeverandering van:		
- materiële vaste activa	334	2.671
	334	2.671

(23) Overige bedrijfslasten

	2018	2017
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	9.474	9.087
Algemene kosten	10.176	8.256
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	610	437
Onderhoud en energiekosten	7.421	6.312
Huur en leasing	1.392	1.355
Diverse lasten	0	57
	29.073	25.504

(24) Financiële baten en lasten

	2018	2017
Rente langlopende schulden	1.332	1.726
Rente rekening-courant	20	10
Overige rente baten en lasten	-36	-36
	1.316	1.700

(24.2) Resultaat deelnemingen

	2018	2017
Resultaat deelneming	-33	-31
	-33	-31

3.11 Gesegmenteerde winst-en-verliesrekeningen over 2018

(in duizenden euro's)

3.11.1 Gehandicaptenzorg

	2018	2017
Bedrijfsopbrengsten		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	91.294	89.002
Omzet DBC's / DBC-zorgproducten	0	0
Subsidies	384	282
Overige bedrijfsopbrengsten	750	563
Som der bedrijfsopbrengsten	92.428	89.847
Bedrijfslasten		
Personeelskosten	69.166	67.497
Afschrijvingen op materiële en financiële vaste activa	779	745
Bijzondere waardeverandering van vaste activa	0	0
Overige bedrijfslasten	21.223	20.168
Som der bedrijfslasten	91.168	88.410
Bedrijfsresultaat	1.260	1.437
Financiële baten en lasten	0	0
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting	1.260	1.437
Aandeel derden	0	0
Resultaat deelnemingen	0	0
Belastingen	0	0
Jaarresultaat na belastingen	1.260	1.437
Winstbestemming resultaat boekjaar		
Mutatie reserve aanvaardbare kosten St. Anna	68	121
Mutatie reserve aanvaardbare kosten Maasveld	304	201
Mutatie reserve aanvaardbare kosten Op de Bies	258	396
Mutatie reserve aanvaardbare kosten Stichting Koraal	630	719
	1.260	1.437

3.11.2 Onderwijs

	2018	2017
Bedrijfsopbrengsten		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	53	56
Omzet DBC's / DBC-zorgproducten	0	0
Subsidies	47.232	44.558
Overige bedrijfsopbrengsten	1.350	1.249
Som der bedrijfsopbrengsten	48.635	45.863
Bedrijfslasten		
Personeelskosten	40.119	39.289
Afschrijvingen op materiële en financiële vaste activa	891	957
Bijzondere waardeverandering van vaste activa	0	0
Overige bedrijfslasten	6.672	5.742
Som der bedrijfslasten	47.682	45.988
Bedrijfsresultaat	953	-125
Financiële baten en lasten	-7	0
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting	960	-125
Aandeel derden	0	0
Resultaat deelnemingen	0	0
Belastingen	0	0
Jaarresultaat na belastingen	960	-125
Winstbestemming resultaat boekjaar		
Mutatie algemene reserve Saltho Onderwijs	0	87
Mutatie algemene reserve De Vlinder	29	71
Mutatie algemene reserve Het Driespan	0	277
Dotatie bestemmingsreserve onderwijs De Vlinder	74	0
Dotatie bestemmingsreserve onderwijs Saltho onderwijs	105	0
Dotatie bestemmingsreserve onderwijs Het Driespan	752	0
Onttrekking bestemmingsreserve Saltho Onderwijs	0	-560
	960	-125

3.11.3 Jeugdzorg

	2018	2017
Bedrijfsopbrengsten		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	67.812	65.781
Omzet DBC's / DBC-zorgproducten	134	29
Subsidies	2.236	2.310
Overige bedrijfsopbrengsten	968	1.612
Som der bedrijfsopbrengsten	71.150	69.732
Bedrijfslasten		
Personeelskosten	57.081	54.766
Afschrijvingen op materiële en financiële vaste activa	715	705
Bijzondere waardeverandering van vaste activa	-90	-88
Overige bedrijfslasten	13.197	13.199
Som der bedrijfslasten	70.903	68.582
Bedrijfsresultaat	247	1.150
Financiële baten en lasten	81	82
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting	166	1.068
Aandeel derden	0	0
Resultaat deelnemingen	0	0
Belastingen	0	0
Jaarresultaat na belastingen	166	1.068
Winstbestemming resultaat boekjaar		
Mutatie reserve aanvaardbare kosten Gastenhof	0	103
Mutatie reserve aanvaardbare kosten Gastenhof NML	-163	0
Mutatie reserve aanvaardbare kosten Gastenhof MHWM	-300	0
Mutatie reserve aanvaardbare kosten Gastenhof PS	202	0
Mutatie reserve aanvaardbare kosten De La Salle	77	4
Mutatie reserve aanvaardbare kosten De Hondsborg	-237	62
Mutatie reserve aanvaardbare kosten Stichting Koraal	-421	169
Mutatie bestemmingsfonds Maashorst	462	151
Mutatie algemene reserve Stichting SeysCentra	546	579
	166	1.068

3.11.4 Arbeidsintegratie

	2018	2017
Bedrijfsopbrengsten		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	407	495
Omzet DBC's / DBC-zorgproducten	0	0
Subsidies	33	65
Overige bedrijfsopbrengsten	1.207	1.259
Som der bedrijfsopbrengsten	1.647	1.819
Bedrijfslasten		
Personeelskosten	1.875	2.099
Afschrijvingen op materiële en financiële vaste activa	1	2
Bijzondere waardeverandering van vaste activa	0	0
Overige bedrijfslasten	181	151
Som der bedrijfslasten	2.057	2.252
Bedrijfsresultaat	-410	-433
Financiële baten en lasten	0	0
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting	-410	-433
Aandeel derden	0	0
Resultaat deelnemingen	0	0
Belastingen	0	2
Jaarresultaat na belastingen	-410	-435
Winstbestemming resultaat boekjaar		
Mutatie algemene reserve Sterk in Werk	-410	-435
	-410	-435

3.11.5 Koraal

	2018	2017
Bedrijfsopbrengsten		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	19.778	19.333
Omzet DBC's / DBC-zorgproducten	0	0
Subsidies	10	586
Overige bedrijfsopbrengsten	37.956	36.474
Som der bedrijfsopbrengsten	57.744	56.393
Bedrijfslasten		
Personeelskosten	17.077	15.984
Afschrijvingen op materiële en financiële vaste activa	7.667	8.132
Bijzondere waardeverandering van vaste activa	334	2.671
Overige bedrijfslasten	29.073	25.504
Som der bedrijfslasten	54.151	52.291
Bedrijfsresultaat	3.593	4.102
Financiële baten en lasten	1.316	1.700
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting	2.277	2.402
Aandeel derden	0	0
Resultaat deelnemingen	-33	-31
Belastingen	0	0
Jaarresultaat na belastingen	2.310	2.433
Winstbestemming resultaat boekjaar		
Mutatie reserve aanvaardbare kosten Stichting Koraal	2.844	484
Dotatie bestemmingsreserve innovatiefonds	0	2.000
Onttrekking bestemmingsreserve innovatiefonds	-534	-51
	2.310	2.433

Hoofdstuk 4

Overige gegevens

4.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten van Stichting Koraal is geen specifieke regeling opgenomen omtrent de resultaatbestemming. Het resultaat wordt jaarlijks conform de resultaatbestemming toegevoegd aan de bestemmingsreserves, bestemmingsfondsen en/of algemene reserves, welke onderdeel uitmaken van het eigen vermogen van Stichting Koraal.

4.2 Nevenvestigingen

De nevenvestigingen van Stichting Koraal staan toegelicht onder de grondslagen van waardering en bepaling van het resultaat.

4.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van Stichting Koraal te Sittard

VERKLARING OVER DE IN HET FINANCIËEL JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2018

Ons oordeel

Wij hebben de in het financieel jaarverslag onder hoofdstuk 3 opgenomen jaarrekening 2018 van Stichting Koraal te Sittard gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Koraal op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RVW).

De jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2018.
2. De geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2018.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen op de geconsolideerde en enkelvoudige balans en winst-en-verliesrekening 2018.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Koraal zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015

In overeenstemming het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015 zoals bepaald en verantwoord door de stichting als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2015.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN HET FINANCIËEL JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het financieel jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Jaarverslag
- Bestuur en vaststelling jaarrekening
- De overige gegevens
- Bijlagen

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van de RVW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de RVW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder jaarverslag, bestuur en vaststelling jaarrekening, de overige gegevens en bijlagen in overeenstemming met de RVW.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de RVW. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aannvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moe-

ten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.
- Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Eindhoven, 27 mei 2019

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. W.J.P.M. van de Rijdt RA

Hoofdstuk 5

Bijlagen

5.1 Verloopoverzicht materiële vaste activa

(in duizenden euro's)

	Grond	Aanloopkosten	Terreinvoorzieningen	Gebouwen	Verbouwingen	Installaties	Instandhouding	Trekkingsrechten	Onderhanden projecten	Subtotaal
Afschrijvingspercentages	0%	2,5%	5%	2% / 2,5%	5%	5%	10%	5%		
Stand 1 januari										
Aanschafwaarde	13.381	2.114	8.541	78.777	8.300	32.423	14.437	14.327	371	172.671
Cumulatieve afschrijvingen	0	654	3.744	14.820	2.687	13.268	8.171	6.249	0	49.593
Bijzondere waardeverandering (impairment)	0	723	385	23.543	1.049	766	798	2.052	0	29.316
Voorziening verkoopverlies	0	0	0	-200	0	0	0	0	0	-200
Boekwaarde	13.381	737	4.412	40.214	4.564	18.389	5.468	6.026	371	93.562
Mutaties boekjaar										
Investerings	0	38	364	2.310	1.556	2.380	0	0	5.471	12.119
Afschrijvingen	0	75	519	3.668	755	1.828	1.244	782	0	8.871
Bijzondere waardeverandering (impairment)	0	0	0	-28	448	-86	0	0	0	334
Afschrijving bijzondere waardeverandering	0	-18	-32	-1.362	-94	-90	-82	-118	0	-1.796
Voorziening verkoopverlies	0	0	0	200	0	0	0	0	0	200
Terugname geheel afgeschreven activa										
Aanschafwaarde	0	440	143	2.118	433	1.148	2.448	966	0	7.696
Aanschafwaarde (impairment)	0	0	0	-78	0	-31	0	0	0	-109
Afschrijvingen	0	440	143	2.040	433	1.117	2.448	966	0	7.587
Desinvesteringen										
Aanschafwaarde	0	0	9	0	83	3	0	0	0	95
Afschrijvingen	0	0	2	0	52	0	0	0	0	54
Omboekingen van materiële vaste activa										
Aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	383	-383	0	0
Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	34	-34	0	0
Stand 31 december										
Aanschafwaarde	13.381	1.712	8.753	78.969	9.340	33.652	12.371	12.977	5.842	176.997
Cumulatieve afschrijvingen	0	270	4.086	15.086	2.863	13.889	6.919	5.913	0	49.026
Bijzondere waardeverandering (impairment)	0	723	385	23.437	1.497	649	798	2.052	0	29.541
Voorziening verkoopverlies	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde	13.381	719	4.282	40.446	4.980	19.114	4.654	5.012	5.842	98.430

(in duizenden euro's)

	Inventaris	Vervoermiddelen	Automatisering	Subtotaal	Totaal materiële vaste activa
Afscriptingspercentages	10%	20%	20%		
Stand 1 januari					
Aanschafwaarde	19.560	176	6.093	25.829	198.500
Cumulatieve afschrijvingen	9.962	65	3.511	13.538	63.131
Bijzondere waardeverandering (impairment)	0	0	0	0	29.316
Voorziening verkoopverlies	0	0	0	0	-200
Boekwaarde	9.598	111	2.582	12.291	105.853
Mutaties boekjaar					
Investerings	1.868	26	1.029	2.923	15.042
Afschrijvingen	1.976	36	933	2.945	11.816
Bijzondere waardeverandering (impairment)	0	0	0	0	334
Afschrijving bijzondere waardeverandering	0	0	0	0	-1.796
Voorziening verkoopverlies	0	0	0	0	200
Terugneme geheel afgeschreven activa					
Aanschafwaarde	1.741	13	1.004	2.758	10.454
Aanschafwaarde (impairment)	0	0	0	0	-109
Afschrijvingen	1.741	13	1.004	2.758	10.345
Desinvesteringen					
Aanschafwaarde	261	0	0	261	356
Afschrijvingen	202	0	0	202	256
Omboekingen van materiële vaste activa					
Aanschafwaarde	-1.797	-1	0	-1.798	-1.798
Afschrijvingen	-1.797	-1	0	-1.798	-1.798
Stand 31 december					
Aanschafwaarde	17.629	188	6.118	23.935	200.932
Cumulatieve afschrijvingen	8.198	87	3.440	11.725	60.750
Bijzondere waardeverandering (impairment)	0	0	0	0	29.541
Voorziening verkoopverlies	0	0	0	0	0
Boekwaarde	9.431	101	2.678	12.210	110.641

5.2 Projecten in uitvoering en mutaties in het boekjaar:

5.2.1 St. Anna

Projectgegevens	Investerings			
	Omschrijving	t/m 2017 (=t-1)	2018 (totaal t)	t/m 2018
Gereed				Onderhanden
Structuurvisie	-526.815	0	0	-526.815
Subtotaal	-526.815	0	0	-526.815
Meerjareninstandhouding planning 2018	0	398.947	-398.947	0
Subtotaal	0	398.947	-398.947	0
Nieuwbouw unit hoog complexe zorg	10.648	-10.648	0	0
Renovatie Overbeekse woningen	86.259	130.571	0	216.830
Kantorsamenwerking Begeleidingskant.	7.210	0	-7.210	0
Uitbreiding Schoolhof en Kapellaan	1.436	-1.436	0	0
Aanpassingen Donderbergweg	0	11.617	-11.617	0
Overkapping Polderhof	0	47.351	-47.351	0
Vervanging deurkozijnen	0	30.042	-30.042	0
Div. aanpassingen Begeleidingscentrum	0	116.288	-116.288	0
Nutsvoorzieningen Energiegebouw	0	5.904	0	5.904
Optimalisatie Kastanjelaan	0	11.374	0	11.374
Leercentrum	0	6.152	0	6.152
Begeleidingscentrum gevels en entree	0	18.158	0	18.158
Camerabewaking	0	48.400	0	48.400
Vervanging berging	0	2.420	0	2.420
Subtotaal	105.553	416.193	-212.508	309.238
Totaal	-421.262	815.140	-611.455	-217.577

5.2.2 Gastenhof

Projectgegevens	Investerings			
	Omschrijving	t/m 2017 (=t-1)	2018 (totaal t)	t/m 2018
Gereed				Onderhanden
Meerjareninstandhouding planning 2018	6.885	379.789	-386.674	0
Subtotaal	6.885	379.789	-386.674	0
Sluitplan locatie Gastenhof	14.883	-14.883	0	0
Aanpassen separeerruimtes	5.607	4.677	0	10.284
Aanpassen binnenplein Urmond	3.630	49.815	0	53.445
Slachtoffers mensenhandel - Venlo	0	5.787	-5.787	0
Slachtoffers mensenhandel - Urmond	0	105.248	-105.248	0
Subtotaal	24.120	150.644	-111.035	63.729
Totaal	31.005	530.433	-497.709	63.729

5.2.3 De Hondenberg

Projectgegevens	Investerings			
	Omschrijving	t/m 2017 (=t-1)	2018 (totaal t)	t/m 2018
Gereed				Onderhanden
Meerjareninstandhouding planning 2018	0	71.159	-71.159	0
Subtotaal	0	71.159	-71.159	0
Renovatie Beukenhorst	722.442	1.201.920	-1.924.362	0
Functionele aanpassingen PMT-ruimte	0	5.917	0	5.917
Hekwerk bij talud Hoofdgebouw	0	24.317	-24.317	0
Herinrichting terrein	0	33.230	-33.230	0
Subtotaal	722.442	1.265.384	-1.981.909	5.917
Totaal	722.442	1.336.543	-2.053.068	5.917

5.2.4 Maasveld

Projectgegevens	Investerings			
	t/m 2017 (=t-1)	2018 (totaal t)	t/m 2018	
Omschrijving			Gereed	Onderhanden
Herstructurering fase 3b	0	17.820	-17.820	0
Herstructurering fase 3a	-341.130	6.209.496	0	5.868.366
Subtotaal	-341.130	6.227.316	-17.820	5.868.366
Meerjareninstandhouding planning 2018	0	113.849	-113.849	0
Subtotaal	0	113.849	-113.849	0
Renovatie Balsemienbeemd 57-59-61	273.321	1.283.467	-1.556.788	0
Klimaatbeheersing	2.675	31.371	-34.046	0
Aanpassingen Krokusbeemd 34	0	-21.930	21.930	0
Zonwering Krokusbeemd 10 t/m 18	0	50.041	-50.041	0
Aanpassingen woonruimte	0	66.047	-66.047	0
Aanpassingen Reinwaterkelder	0	46.894	-46.894	0
Overkapping beleeftuin	0	10.394	-10.394	0
Bergruimte Maasvelderweg	0	3.764	0	3.764
Klimaatbeheersing Maasvelderweg	0	7.269	0	7.269
Aanpassingen toegangscontrole	0	15.096	0	15.096
Herstel verkleurde plafonds	0	3.533	0	3.533
Subtotaal	275.996	1.495.946	-1.742.280	29.662
Totaal	-65.134	7.837.111	-1.873.949	5.898.028

5.2.5 De la Salle

Projectgegevens		Investerings		
Omschrijving	t/m 2017 (=t-1)	2018 (totaal t)	t/m 2018	
			Gereed	Onderhanden
Meerjareninstandhouding planning 2018	0	384.048	-384.048	0
Subtotaal	0	384.048	-384.048	0
Aanschaf zorgtechnologie Meander	0	117.832	-117.832	0
Optimalisatie verlichting terrein	0	5.014	0	5.014
Subtotaal	0	122.846	-117.832	5.014
Totaal	0	506.894	-501.880	5.014

5.2.6 Maashorst

Projectgegevens		Investerings		
Omschrijving	t/m 2017 (=t-1)	2018 (totaal t)	t/m 2018	
			Gereed	Onderhanden
Meerjareninstandhouding planning 2018	0	33.524	-33.524	0
Subtotaal	0	33.524	-33.524	0
Totaal	0	33.524	-33.524	0

5.2.7 COD

Projectgegevens		Investerings		
Omschrijving	t/m 2017 (=t-1)	2018 (totaal t)	t/m 2018	
			Gereed	Onderhanden
Vervangen Koelinstallatie serverruimte	0	9.836	-9.836	0
Branding en marketingstrategie	0	27.554	-27.554	0
Subtotaal	0	37.390	-37.390	0
Totaal	0	37.390	-37.390	0

5.2.8 Op de Bies

Projectgegevens	Investerings			
	Omschrijving	t/m 2017 (=t-1)	2018 (totaal t)	t/m 2018
Gereed				Onderhanden
Meerjareninstandhouding planning 2018	18.749	251.568	-270.317	0
Subtotaal	18.749	251.568	-270.317	0
Imago centrumlocatie	28.404	-28.404	0	0
Aanpassen Kap. Lochtmanstr.4-6	2.638	-2.638	0	0
Uitbreiding G en H woningen	12.052	-5.518	0	6.534
Tijdelijke huisvestiging	10.630	369.269	-305.489	74.410
Aanpas. Lochtman 8-10/Schepenen 2-8	27.019	-27.019	0	0
Opdrukroepers afzonderingsruimtes	4.739	45.560	-50.299	0
Klimaatbeheersing	0	56.074	-56.074	0
Aanpassingen bergingen	0	1.212	-1.212	0
Facelift Begeleidingscentrum	0	5.723	0	5.723
Subtotaal	85.482	414.259	-413.074	86.667
Totaal	104.231	665.827	-683.391	86.667

5.3 Overzicht langlopende schulden

(in duizenden euro's)

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd in jaren	Soort lening *	Werkelijke rente	Restschuld 31-12-2017	Nieuwe leningen in 2018	Aflossing in 2018	Restschuld 31-12-2018	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2018	Aflossingswijze	Aflossing 2019	Gestelde zekerheden *
NWB	3-mrt-03	6.000	40	OL	3,33%	3.900		150	3.750	3.000	25	lineair	150	WBF
BNG	13-mrt-09	20.000	10	OL	4,15%	4.000		2.000	2.000	0	1	lineair	2.000	WBF
BNG	1-jun-15	24.400	20	OL	1,19%	21.960		1.220	20.740	14.640	17	lineair	1.220	WBF
Rabobank	1-jul-94	3.630	28	OL	3,50%	648		129	519	0	4	lineair	130	WBF
NWB	1-feb-94	3.760	29	OL	1,93%	778		130	648	0	5	lineair	130	WBF
ABN-AMRO	15-jul-99	6.807	20	OL	5,00%	681		340	341	0	1	lineair	340	Geen
ABN-AMRO	31-jan-92	4.538	30	OL	4,55%	756		151	605	0	4	lineair	151	Geen
ABN-AMRO	14-feb-92	4.538	30	OL	4,30%	756		151	605	0	4	lineair	151	Geen
BNG	1-nov-03	2.000	19	OL	4,72%	526		105	421	0	4	lineair	105	SG
Rabobank	1-apr-93	1.974	40	OL	4,80%	790		790	0	0	0	lineair	0	WBF
ABN-AMRO	26-nov-07	20.000	20	OL	4,62%	10.000		1.000	9.000	4.000	9	lineair	1.000	WBF
ING	1-mei-11	1.008	29	OL	5,20%	887		22	865	737	21	annuïteit	23	OG
BNG	1-feb-16	10.400	30	OL	1,67%	10.053		347	9.706	7.973	28	lineair	347	WBF
Rabobank	1-mrt-16	5.994	12	OL	1,65%	5.014		490	4.524	2.074	10	lineair	490	Geen
Totaal		115.049				60.749	0	7.025	53.724	32.424			6.237	

* Afkortingen

OL = onderhandse lening

OG = onroerend goed

SG = staatsgarantie

WBF = waarborgfonds

5.4 Nog in tarieven te verrekenen financieringstekort resp. -overschot

(in duizenden euro's)

Zorgkantoor Noord- en Midden-Limburg

Financieringstekort resp. -overschot	2017	2018	Totaal
Saldo per 1 januari	104	0	104
Bij/af: financieringsverschil boekjaar	0	148	148
Bij/af: administratieve correcties voorgaande jaren	26	0	26
Bij/af: betalingen/ontvangsten	-130	0	-130
Saldo per 31 december	0	148	148
Stadium van vaststelling *	c	a	

Zorgkantoor Zuid-Limburg

Financieringstekort resp. -overschot	2017	2018	Totaal
Saldo per 1 januari	206	0	206
Bij/af: financieringsverschil boekjaar	0	184	184
Bij/af: administratieve correcties voorgaande jaren	36	0	36
Bij/af: betalingen/ontvangsten	-242	0	-242
Saldo per 31 december	0	184	184
Stadium van vaststelling *	c	a	

Zorgkantoor Noordoost Brabant

Financieringstekort resp. -overschot	2017	2018	Totaal
Saldo per 1 januari	91	0	91
Bij/af: financieringsverschil boekjaar	0	124	124
Bij/af: administratieve correcties voorgaande jaren	-10	0	-10
Bij/af: betalingen/ontvangsten	-81	0	-81
Saldo per 31 december	0	124	124
Stadium van vaststelling *	c	a	

Zorgkantoor Noordoost Brabant (inzake Sterk in Werk)

Financieringstekort resp. -overschot	2017	2018	Totaal
Saldo per 1 januari	-1	0	-1
Bij/af: financieringsverschil boekjaar	0	0	0
Bij/af: administratieve correcties voorgaande jaren	0	0	0
Bij/af: betalingen/ontvangsten	1	0	1
Saldo per 31 december	0	0	0
Stadium van vaststelling *	c	a	

Zorgkantoor Midden-Brabant

Financieringstekort resp. -overschot	2017	2018	Totaal
Saldo per 1 januari	-208	0	-208
Bij/af: financieringsverschil boekjaar	0	121	121
Bij/af: administratieve correcties voorgaande jaren	-13	0	-13
Bij/af: betalingen/ontvangsten	221	0	221
Saldo per 31 december	0	121	121
Stadium van vaststelling *	c	a	

Financieringsverschil boekjaar

	Wettelijk budget	Ontvangen voorschot	Financieringsverschil 2018
Zorgkantoor Noord- en Midden-Limburg	32.234	32.086	148
Zorgkantoor Zuid-Limburg	71.943	71.759	184
Zorgkantoor Noordoost Brabant	6.111	5.987	124
Zorgkantoor Noordoost Brabant (inzake Sterk in Werk)	5	5	0
Zorgkantoor Midden-Brabant	1.991	1.870	121
	112.284	111.707	577

Stadium van vaststelling

- * a = interne berekening
 b = overeenstemming met zorgverzekeraar
 c = definitieve vaststelling NZa

Lijst van afkortingen

AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
B.V.	Besloten Vennootschap
BW	Burgerlijk Wetboek
cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CCR	Centrale Cliëntenraad
CMZm	Centrale medezeggenschap medewerkers
COD	Concernondersteunende diensten
DBC	Diagnostische Behandelcombinatie
EAD	Economische en Administratieve Dienst
ESF	Europees Sociaal Fonds
EV	Eigen Vermogen
FTE	Full-time equivalent
HVO	Dienst Huisvesting en Vastgoedontwikkeling
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
KSWV	Kleinschalige woonvoorzieningen
KvK	Kamer van Koophandel
LVG	Licht verstandelijk gehandicapt
MT	Managementteam
NHC	Normatieve Huisvestingscomponent
NZa	Nederlandse Zorgautoriteit
OCW	Onderwijs, Cultuur & Wetenschap, ministerie van
PBL	Persoonsgebonden Budget Levensfase
PGB	Persoonsgebonden Budget
PGGM	Pensioenfonds voor Gezondheidszorg, Geestelijke en Maatschappelijke belangen
RAK	Reserve aanvaardbare kosten
Ref.	Referentie
RJ	Richtlijn voor de Jaarverslaglegging
RvT	Raad van Toezicht
SIW	Sterk in Werk
U/G	Uitgezette gelden
UVW	Uitvoering werknemersverzekeringen
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VV	Vreemd Vermogen
VWS	Volksgesondheid, Welzijn en Sport (ministerie van)
WACC	Weighted Average Cost of Capital
Wlz	Wet Langdurige Zorg
WZ	Waarborgfonds voor de Zorgsector
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOZ	Waarde Onroerende Zaak
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WTG	Wet Tarieven Gezondheidszorg
WTzi	Wet Toelating Zorginstellingen
WZV	Wet Ziekenhuisvoorzieningen

koraal.nl

